

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 § ja 47 a §:n, maa-aineslain 4 a §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee soran ottoa ja murskaamista siirrettävällä murskausasemalla. Patovaaran louhoksella on olemassa oleva louhosalue, jossa on toimintaa. Päätös toiminnan aloittamisesta ilman päätöksen lainvoimaa maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n nojalla.

LUVAN HAKIJA

Hakija: Napapiirin Kuljetus Oy
Osoite: Marttiinintie 10, 96300 Rovaniemi
Liike- ja yhteisötunnus: 0195373-5

Yhteyshenkilö: Vesa Kivelä
Sähköposti: vesa.kivela@napapiirinkuljetus.fi
Puhelinnumero: 040 185 7195

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Kemijärvi, Kostamo
Maanomistaja:	Suomen valtio/Metsähallitus
Kiinteistö:	320-408-57-2
Kiinteistön nimi:	Helmelä
Toiminta-alueen nimi:	Patovaaran louhos

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-aines- ja ympäristölupaa kalliokiviaineksen ottoon murskaukseen ja varastointiin Kemijärvelle Patovaaran alueella kiinteistöllä Helmelä (320-408-57-2). Ottamislupaa haetaan kymmenen (10) vuoden ajalle 280 000 m³ ottomäärälle. Suunniteltu ottotoiminta ei sijoitu pohjavesialueelle. Patovaaran louhoksessa on olemassa oleva louhosalue, jossa on toimintaa. Toimija hakee lisäksi YSL 199 §:n ja MAL 21 §:n mukaisesti lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (555/1981) mukaiseen maa-ainesten ottamiseen on saatava maa-aineslupa (MAL 4 §).

Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 2 mukaan ympäristölupa on oltava: Kiinteälle murskaamolle tai sellaiselle tietylle alueelle sijoitettavalle siirrettävälle murskaamolle, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää (kohta 7 e)

Jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain (555/1981) mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana (MAL 4 a § ja YSL 47 a §)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain ja ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 6 b kohdan mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona toimii Kemijärven ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 5.10.2023 (671/11.01.00/2023).

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Kyseessä on olemassa oleva louhosalue, jossa louhinta on alkanut vuonna 2018.

Alueella on voimassa maa-aineslupa (Rak.ltk 12.2.2014 § 11), joka on myönnetty vuonna 2014 ja se vanhenee keväällä 31.3.2024.

Alueella on voimassa ympäristölupa louhinnalle ja murskaukselle (ymp.terv.ltk 19.12.2017 § 51). Ympäristölupa on voimassa kymmenen vuotta sen lainvoimaiseksi tulemisesta. Uusi hakemus korvaa aiemman ympäristöluvan.

Maa-aines- ja ympäristölupien luvanhaltijan vaihtumisesta on tehty päätös 31.1.2018, jolloin luvat ovat siirtyneet MH-Kivi Oy:ltä Napapiirin Kuljetus Oy:lle.

Kiinteistön omistaa Suomen valtio/Metsähallitus. Hakijalla on kiinteistönomistaja suostumus hakea ympäristö- ja maa-aineslupaa alueelle.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Hakemuksen mukaisella ottoalueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleis-osayleis- tai asemakaavaa. Hakemuksen mukaisella ottoalueella on voimassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava, jonka mukaan Patovaaran alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M 4514). Lisäksi maa-ainesten ottoalue on merkitty maakuntakaavassa maa-ainesten ottoalueeksi EO-merkinnällä (EO 2437, Patovaara). Maakuntakaavassa on osoitettu Myllylammen ja Patovaaran väliselle alueelle ottoalueen läheisyyteen voimajohto (z). Alue sisältyy myös matkailun vetovoima-alueeseen (mv 8401) ja maaseudun kehittämisen kohdealueeseen (mk 8001).

Patovaaran louhosalueesta lounaaseen ja etelään lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä sijaitsee Patokankaan teollisuusalueen yleiskaava-alue. Yleiskaavassa ottoaluetta lähimmät alueet on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi. Yleiskaavassa Patovaaran ja Pahkakummuntien välissä sijaitsee asuntoalue (A), joka on olemassa olevien asuinrakennusten aluetta.

ALUEEN KUVAUS, SIJAINTI JA TOIMINTA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

1. HANKE

1.1 Yleistä

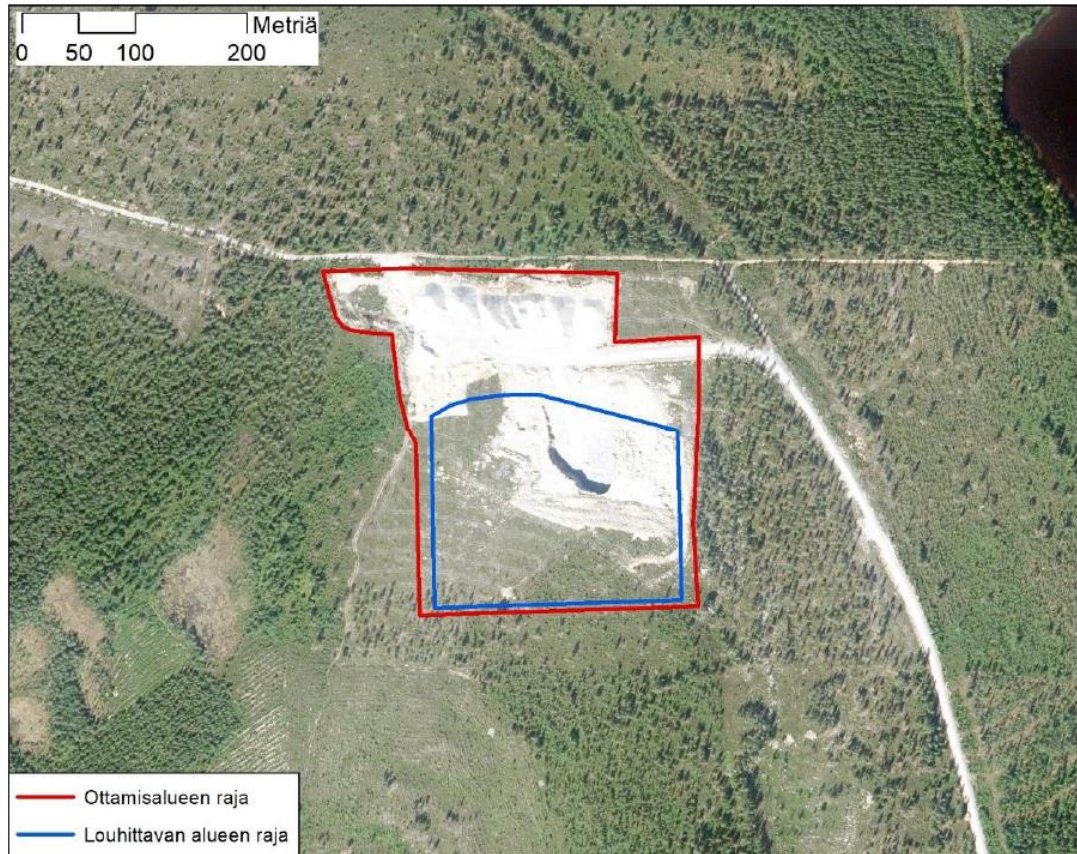
Tämä maa-ainesten ottosuunnitelma ja ympäristölupahakemus koskee kiinteistöä Helmelä RN:o 320–408–57–2 Kemijärven kaupungissa Kostamon kylässä Patovaaran alueella. Suunnitelman mukaiselle alueelle haetaan yhdistettyä maa-aines- ja ympäristölupaa (MAL 4a §) kallion louhinnalle ja louheen murskaukselle. Alueelle on tieyhteys Pahkakummuntieltä, tieyhteys (n.1,6 km) kiertää Patovaaraa sen itäpuolelta. Kemijärven keskusta sijoittuu ottamisalueen lounaispuolella Kemijoen toisella puolella noin 5 km etäisyydellä linnuntietä. Alueen sijainti- ja maastokartta on esitetty liitteessä 1.

Kyseessä on olemassa oleva louhosalue, jossa louhinta on alkanut vuonna 2018 (kuva 1). Alkuperäinen maa-aineslupa on myönnetty vuonna 2014 ja se vanhenee keväällä 2024. Kuluvana lupakautena toiminta on edennyt vain hieman ja valtaosa luvitetusta ottomäärästä on edelleen louhimatta. Louhintaa on tähän mennessä ollut noin 0,8 ha:n kokoisella alueella. Näin ollen haetaan nyt uusi yhdistetty maa-aines- ja ympäristölupa alueelle. Uusi hakemus koskee kokonaisuudessaan jo aiemmin luvitettua aluetta, eli louhinta- aluetta ei laajenneta. Vanhassa ottosuunnitelmassa ja maa-ainesluvassa ei tosin ollut sisällytetty varastointi- ja työskentelyaluetta, vaan ottamisalue ilmoitettiin olevan pinta-alaltaan 3,75 ha. Tässä uudessa ottosuunnitelmassa ottamisalueeseen on maa-ainesten otosta annettujen ohjeiden mukaisesti sisällytetty koko toiminta-alue (ml. varastointialueet) ja hakemuksen mukainen ottamisalue on pinta-alaltaan 7,7 ha. Varsinainen louhinta-alue on 3,9 ha (vähäinen korjaus aiempaan, jotta alueesta saadaan pohjoisessa tasaiseksi ilman kalliokynnyksiä).

Suunnitelman mukaisella alueella on louhittavaa kalliota noin 280 000 m³tr, eli noin 756 000 tonnia. Vanhassa ottosuunnitelmassa ja hakemuksessa (2013) ottomääräksi esitettiin 180 000 m³tr. Tämä ei todennäköisesti ole perustunut kolmiulotteiseen maastomallin mukaan tehtyyn massalaskelmaan, vaan määrä on arvioitu virheellisesti. Nyt tehty massalaskelma perustuu kolmiulotteiseen maastomalliin ottamisalueesta. Vaikka ottomäärä on isompi, louhittava alue ei siis laajene aiemmin luvitetusta. Uutta yhteislupaa haetaan 10 vuodeksi luvan lainvoimistumisesta, joten vuotuinen teoreettinen keskimääräinen otto on noin 28 000 m³tr. Alueella louhittua louhetta murskataan keskimäärin noin 50 000 t/a (aiemmin 30 000 t/a) ja maksimissaan 100 000 t/a (aiemmin 50 000 t/a). Puhtaita ylijäämämaita alueen maisemointia varten varaudutaan lisäksi vastaanottamaan alueella maksimissaan 20 000 t/a.

1.2 Aloituslupa muutoksenhausta huolimatta

Lupaa haetaan maa-ainesten ottamisen ja murskauksen aloittamiselle (jatkamiselle) mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §, YSL 199 §). Ottamisalue on kokonaisuudessaan jo aiemmin luvitettua louhinta- aluetta ja se on siis jo aiemmassa lupaharkinnassa todettu ottamistoimintaan soveltu- vaksi. Aloitusluvan myöntämiselle ei siten ole esteitä. Toiminnan jatkuminen keskey- tystä on hakijalle erittäin tärkeää.

Kuva 1. Vuonna 2022 otettu ilmakuva alueesta (Maanmittauslaitos)

1.3 Hakijan ja laitoksen tiedot

Luvan hakija:
Napapiirin Kuljetus Oy
Marttiinintie 10
96300 Rovaniemi
y-tunnus: 0195373-5

Lupaprosessin yhteyshenkilö:
Aimo Rytilahti
Taavankatu 2
98120 Kemijärvi
puh. 0400 613 785
s-posti: aimo.rytilahti@napapiirinkuljetus.fi

Ottamisalueen tiedot:
Patovaaran louhosalue, Kemijärvi
Pahkakummuntie 324
Koordinaatit (tm-35): N 7403700, E 522600

Laitoksen yhteyshenkilö:
Aimo Rytilahti
puh. 0400 613 785
s-posti: aimo.rytilahti@napapiirinkuljetus.fi

Hakijan laskutusosoite:
Napapiirin Kuljetus Oy
Verkkolaskuosoite: 003701953735
Välittäjä tunnus: 003708599126

1.4 Tiedot kiinteistöistä ja niillä sijaitsevista toiminnoista sekä rajanaapurit

Hakemuksen mukainen ottamisalue sijaitsee kiinteistöllä Helmelä RN:o 320–408–57–2. Kiinteistö on Suomen valtion / Metsähallituksen omistuksessa ja pinta-alaltaan se on noin 55 ha koostuen kuudesta erillään olevasta palstasta. Kiinteistön palsta, jolla ottamisalue sijaitsee, on pinta-alaltaan noin 30 ha ja se on metsätalouskäytössä siltä osin kuin se ei ole louhosaluetta. Palstalla ei ole rakennuksia tai muita rakenteita. Hakijalla on sopimus kiinteistön omistajan kanssa koskien maa-ainesten ottoa alueella.

Hakemuksen kohdekiinteistöllä on yhteensä kahdeksan rajanaapurikiinteistöä, joista yksi on yhteisomistuksessa oleva metsä ja toinen jakokunnan vesialue (Myllylampi). Kaikki muut rajanaapurit ovat metsätalouskäytössä, eikä niillä ole asutusta tai rakennuksia/rakenteita.

Noin kilometrin säteellä ottamisalueelta on yhteensä 11 kiinteistöä, joissa peruskartan mukaan on asuintalo, mutta jotka eivät ole varsinaisia rajanaapureita.

Kiinteistökartta on esitetty liitteenä 2. Ottotoiminnan kohteena olevan kiinteistön lainhuutotodistus sekä rajanaapurikiinteistöjen omistajien yhteystiedot ja kilometrin säteellä olevien asuttujen kiinteistöjen omistajatiedot toimitetaan erillisenä liitteenä lupaviranomaiselle (sisältävät henkilötietoja eikä niitä esitetä tässä suunnitelmaselostuksessa).

1.5 Lupahistoria

Aiempi (ja samalla ensimmäinen) maa-aineslupa on Kemijärven kaupungin rakennuslautakunta myöntänyt päätöksellään 12.2.2014 § 11 (annettu 17.2.2014). Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi päätöksellään 3.7.2015 päätöksestä tehdyn valituksen. Maa-aineslupa umpeutuu 31.3.2024.

Alueen louhinnalle ja murskaukselle on Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveys-työn kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta myöntänyt ympäristöluvan päätöksellään 19.12.2017 § 51. Ympäristöluva on voimassa kymmenen vuotta sen lainvoimaiseksi tulemisesta (eli noin 19.1.2028 asti). Alkuperäisen ympäristölupapäätöksen Kemijärven rakennuslautakunta myönsi päätöksellään 12.2.2014 § 12, mutta tämä päätös palautui lupaviranomaiselle uuteen käsittelyyn Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen myötä. Vaikkakin ympäristöluva sinänsä on edelleen voimassa yli neljä vuotta, korvataan se tämän hakemuksen mukaisella uudella yhteisluvalla.

Edelliset maa-aines- ja ympäristölupapäätökset on esitetty liitteenä 3.

1.6 Hankkeen perustelut ja tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on suorittaa kallionlouhintaa alueella siten, että samalla huomioidaan alueen ympäristönäkökohdat mahdollisimman hyvin. Ottaminen on suunniteltu siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän haitallisia vaikutuksia ympäristölle. Alue sopii louhostoimintaan hyvin, sillä lähistöllä ei ole häiriintyviä kohteita tai asutusta. Louhosalue on suunniteltu siten, ettei se juurikaan näy maisemassa eikä se esim. aiheuta

muutoksia Patovaaran kaukomaisemakuvaan Kemijärven keskuksen suunnalta katsottuna. Alueen soveltuvuus maa-ainesten ottoon on selvitetty jo aiemmassa lupamennettelyssä ja sitä edeltävissä selvityksissä. Nyt haetaan uutta lupaa alueelle, joka jo aiemmin on luvitettu. Alue tutkittu kiviainesmielessä myös maakuntakaavatasolla, sillä alue on uudessa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa merkitty EO-alueeksi. Koska louhos on jo olemassa, eikä se pinta-alaltaan laajene, uusia vaikutuksia maisemaan tai luontoon ei muodostu. Olemassa olevien louhosten kiviaineksen mahdollisimman tehokas hyödyttäminen on suositeltavaa, sillä näin vähennetään tarvetta avata kokonaan uusia louhoksia.

Logistisesti alue sijoittuu suotuisasti, sillä etäisyydet Kemijärven keskukseen ja kiviaineksen käyttökohteisiin ovat riittävän lyhyet, ja kiviaineksen kuljetusetäisyydet muodostuvat siten mahdollisimman lyhyiksi. Tämä vähentää ilmastopäästöjä merkittävästi. Kiviainekselle on jatkuvaa tarvetta seudun kaikenlaisessa rakennustoiminnassa. Suunnitelman mukaiselta alueelta saatava kivi soveltuu hyvin rakennusmateriaaliksi, niin teiden rakentamiseen kuin muuhun pohjarakentamiseen.

2. ALUEKUVAUS

2.1 Kaavoitus

Tämän ottamissuunnitelman mukaisella ottamisalueella ei ole asemakaavaa eikä yleis- tai osayleiskaavoja. Lähin yleiskaava-alue on Patokankaan teollisuusalueen yleiskaava-alue, joka sijaitsee ottamisalueen lounaispuolella lähimmillään noin 700 m etäisyydellä.

Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa, jonka Lapin liiton valtuusto hyväksyi 16.5.2022 (kuulutettu voimaan 21.9.2022), ottamisalueen kohdalla on EO-merkintä, eli maa-ainesten ottoalue/-kohde. Lisäksi ottamisalueen kohdalla on seuraavat merkinnät: maaseudun kehittämisen kohdealue, matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistystyksen kehittämisen kohdealue sekä kehittämiskäytävä.

Alueella on voimassa myös vuonna 2004 vahvistettu Itä-Lapin maakuntakaava. Ottamisalue sijoittuu ko. maakuntakaavassa maa- ja metsätalousalueelle (M). Kaavassa on myös maaseudun kehittämisen kohdealuemerkintä ja matkailun vetovoima-alue, matkailun ja virkistystyksen kehittämismerkintä.

Maakuntakaavaotteet on esitetty suunnitelman liitteessä 4.

2.2 Asutus

Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat ottamisalueen eteläpuolelle Patovaaran etelärinteeseen sekä alueen lounaispuolelle Pahkakummuntien varteen lähimmillään noin 850 metrin etäisyydelle ottamisalueelta. Lähin vapaa-ajan asunto sijoittuu ottamisalueen itäpuolelle Myllylammen vastarannalle noin kilometrin etäisyydellä ottamisalueen rajalta. Alueen pohjoispuolella ei ole asutusta.

Lähialueen ympäristöolosuhteet ja asutuksen sijoittuminen ilmenevät tarkemmin liitteenä 1 olevassa maastokartassa.

2.3 Alueen topografia ja maisemakuva sekä muinaismuistot

Patovaaran laki nousee korkeimmillaan tasoon noin +255, eli noin 100 metriä Kemijärven vedenpinnan yläpuolelle. Pinta-alaltaan vaara on noin 75 ha ja sen rinteiden kaltevuudet ovat suhteellisen jyrkät, varsinkin itäpuolinen rinne, joka paikoin on kaltevuudessa 1:2 tai jyrkempi. Patovaaran itäpuolella maasto vaihtelee pääosin tasovälillä +155...+160, pohjoispuolella maasto on pääosin tasolla +160...+170. Luoteispuolella on toinen vaara, Perävaara, jonka laki nousee tasoon noin +230. Koillispuolella on pienempi vaara, Salmivaara, joka nousee tasoon noin +200. Muutoin ottamisaluetta ympäröivät alueet ovat lähinnä soistuvia alueita, jotka yleisesti ovat ojitettuja.

Varsinainen ottamisalue sijoittuu Patovaaran pohjoisrinteelle siten, että ottamisalueen maanpinta vaihtelee tasovälillä noin +185...+214, nousten pohjoisesta etelään. Louhittu alue on pinta-alaltaan noin 0,8 ha (tilanne joulukuun 2022) ja siinä louhinta on suoritettu lopulliseen tasoon +190.

Patovaara ei ole arvokasta kallio- tai maisema-alueita. Lähimmät valtakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöalueet (RKY 2009) ovat Puikkolan taloryhmä ottamisalueen kaakkoispuolella lähimmillään noin 4,4 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta sekä Kemijärven keskustassa sijaitsevat kulttuuriympäristökohteet noin 5 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta. Lähimmät maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt tai maisema-alueet ovat Kostamo-Kummunkylä-Leväranta hankealueen luoteispuolella noin 3 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta sekä Puikkolan kyläalueen laajempi maisema-aluealue lähimmillään noin 4 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta.

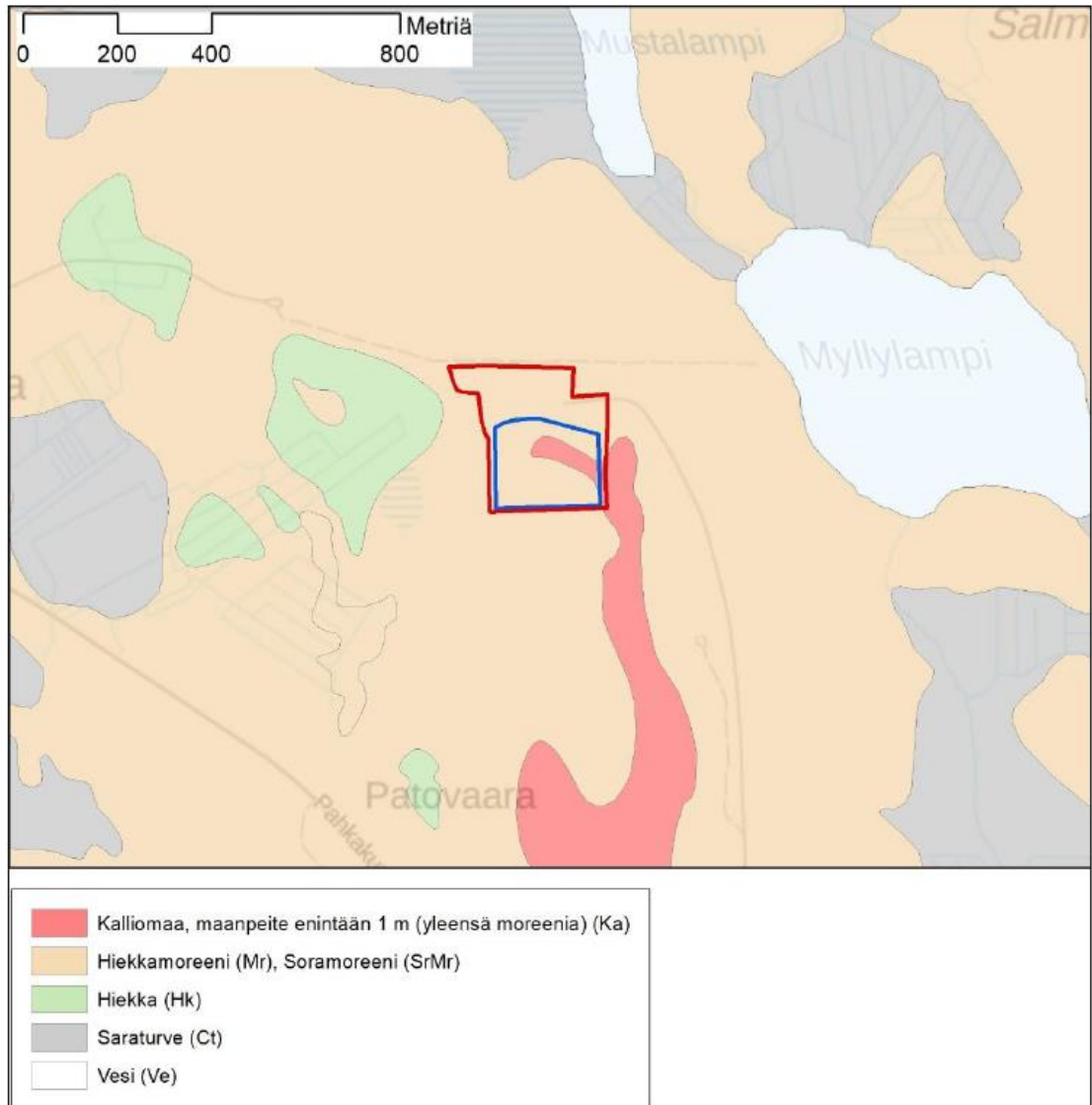
Ottamisalueella tai sen läheisyydessä ei ole muinaismuistokohteita. Museoviraston muinaismuistorekisterissä oleva lähin kohde sijaitsee yli neljän kilometrin etäisyydellä ottamisalueelta.

2.4 Maa- ja kallioperä sekä kiviaineksen käyttötarkoitus

Alueen kallioperä koostuu graniittista.

Patovaaran länsi- ja pohjoisreunan maaperä koostuu kiviä ja soraa sisältävistä karkearakeisista maalajeista. Vaaran lakialueen ja länsirinteen yläosan maalajit ovat sekalajitteisia sora-, hiekka- ja moreenimaita. Patovaaran itä ja koillisreuna kuuluu kalliopaljastuman alueeseen, joka jatkuu enintään metrin paksuisen pintamaakerroksen alla myös vaaran kaakkoisosassa. Vaaraa ympäröivän pääosin moreenimaat, turvealueita on myös soistuvilla alueilla. Ottamisalueen länsipuolella on myös hiekkaesiintymiä. Alueen maaperäkarta (GTK) on esitetty kuvassa 2.

Alueelta louhittava ja jalostettava kiviaines käytetään lähiseudun kaikenlaiseen rakentamiseen, johon se sopii, mm. tienrakennusmateriaaliksi ja täyttömateriaaliksi.

Kuva 2. Alueen maaperäkarta (GTK). Ottamisalue esitetty punaisella viivalla ja louhittava alue sinisellä viivalla.

2.5 Luonnonolot ja suojelualueet

Ottamisalueella ei juuri ole kasvillisuutta, sillä se on laajalti avoinna olevaa louhos- tai varastointialuetta. Muilta osin puusto on suunnitellulta ottamisalueelta jo poistettu kokonaisuudessaan.

Ennen ottotoiminnan aloittamista on aluetta tutkittu luonnonolosuhteiden osalta vuonna 2016. Silloisessa selvityksessä (FCG, 17.8.2016) todettiin, että alueen metsät ovat peräpohjan alueelle tyypillistä variksenmarjamustikkatyyppin (EMT) kuivahkoa kangasta. Metsät ovat hyvin mäntyvaltaisia. Avohakkuita on tehty osin. Ottamisalueelta tai sen lähialueelta ei ole tiedossa olevia uhanalaislajiston esiintymiä tai uusia perustettuja suojelualueita tai Metso-ohjelman kohteita.

Ottamisalueen länsipuolelle (n. 100 louhittavalta alueelta) sijoittuu lähde, jonka välitön lähipuusto on säästetty ympäröivien hakkuiden aikana. Lähde on alaltaan noin 1,4 x 2,9 metriä, siinä on hiekka-mutapohja ja suuria kiviä. Veden syvyys lähteessä on syvimältä kohdalta noin 90 cm (elokuu 2016). Pohjalla on pulpuuva silmäke, josta

pohjavettä purkautuu lähteeseen. Lähteestä johtaa lähdepuro alapuolisen luonnontiltaan muuttuneen metsäkorte- ruoho- ja heinäkorven alueelle, missä puro katoaa korven rahkasammaleeseen kolmena eri uomana. Lähteen sammallajistossa esiintyy mm. näkinsammallajia, kinnassammallajia, hetehiiren-sammalta, hetevarstasammalta, hetesirppisammalta ja lehväsamalia. Lähde on sammallajiston perusteella ravinteisuustasoltaan mesotrofinen. Luonnontilaisen kaltainen lähde on Metsälain 10 §:n mukainen kohde; pienveden välitön lähiympäristö sekä Vesilain 2 luvun 11 §:n kohde. Lähteen länsipuolelle sijoittuu lisäksi ruohokorpi ja lettonevaräme, joita luontoselvityksessä todettiin olevan metsälakikohteita.

Ottamisalueen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai muita arvokkaita alueita. Lähin Natura 2000 –suojelualueverkostoon kuuluva Tynnyriaapa (FI1300402) sijoittuu yli 8 km etäisyydelle koilliseen ottamisalueesta. Kartta lähimmistä suojelualueista on esitetty liitteenä 5.

2.6 Pohjavesi

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Kostamonpalo (12320104, 1E-luokka) ottamisalueen pohjoispuolella yli kolmen kilometrin etäisyydellä.

Varsinaisen ottamisalueen kallioisella alueella pohjavettä ei juuri muodostu, sillä valtaosa sadevedestä poistuu alueelta pintavalunnan kautta, imeytyy kasvustoon tai haihtuu. Pohjavettä esiintyy lähinnä vaaran ulkopuolisilla alueilla, joissa maakerroksia on enemmän. Myös Patovaaran länsirinteellä maakerroksia voi olla paksummin ja maaperän pohjavettä voi siinä esiintyä. Pohjaveden pinnan korkeustaso ottamisalueella ei ole tiedossa. Ottamisalueen pohjoisosaan on asennettu kaksi pohjaveden havaintoputkia, jotka ulottuvat noin 3–5 m syvyydelle maanpinnasta ja näissä pohjavettä ei ole havaittu. Läntisempi putki (putki 1) sijaitsee maastollisesti ylempänä ja pohjavesi on sen kohdalla tason +182 alapuolella.

Ottamisalueen länsipuolella lähimmillään noin 100 m louhittavan alueen rajalta sijaitsee lähde. Lapin ELY-keskus on jo aiemmassa lupamenettelyssä todennut, että ottamistoiminnalle ei ole estettä, kunhan lähteen luonnontila ei vaarannu. Luontoselvityksen yhteydessä (2016) todettiin, että lähteen luonnontila on jo heikentynyt metsähakkuiden myötä, mutta se on edelleen osittain luonnontilainen. Kyse on hiekkapohjaisesta avolähteestä, jossa näkyy 5 pulppuilevaa purkautumispintaa lähekkäin, kooltaan 3 m x 4 m. Lähteestä purkautuva puro on melko kapea. Lähteen vedenpinnan taso on noin +187. Alueen pohjoispuolella on lähimmillään noin 500...1000 metrin etäisyydellä lisäksi viisi muuta lähdeä Musta-aavan etelälaitamalla. Niiden vedenpinnan taso on noin +163...+164. Lähteet on inventoitu viimeksi toukokuussa 2017 edellisen ympäristölupamenettelyn yhteydessä ja sen jälkeen on tehty lupamääräysten mukaista lähteen vedenpinnankorkeusseurantaa kaksi kertaa vuodessa. Muutoksia ei ole tapahtunut.

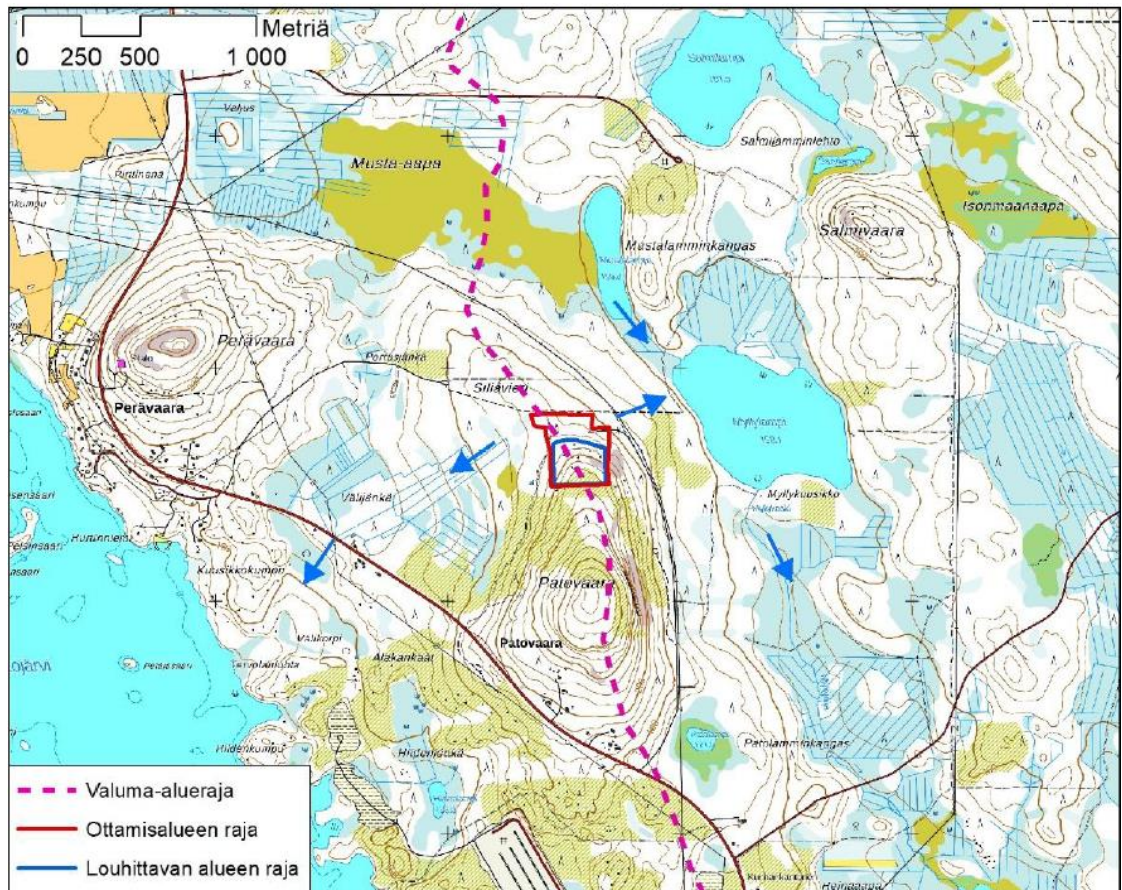
Noin kilometrin säteellä ottamisalueelta on kaivot kartoitettu vuonna 2017. Kaivoja oli yhteensä kuusi kappaletta, joista viisi (rengaskaivoja) sijaitsevat alueen lounaispuolella Pahkakummuntien varrella ja yksi (porakaivo) alueen eteläpuolella Patovaaran toisella puolella. Kaikki kaivot sijaitsevat yli 700 m etäisyydellä ottamisalueelta. Kaksi kaivoa oli talousvesikäytössä, muut eivät olleet käytössä tai niistä otetaan ainoastaan kaste- luvettä.

Maaperän pohjaveden taso ja virtaussuunnat vaihtelee topografian mukaisesti. Ottamisalueen länsipuolella pohjaveden virtaus suuntautuu pääosin lounaaseen ja

itäpuolella itään kohti Myllylampea. Kalliopohjavettä esiintyy syvemmillä kallion rakoysteemeissä.

2.7 Pintavesi

Ottamisalue sijoittuu Kemijoen vesistöalueelle. Vedenjakaja kulkee Patovaaran läpi pohjoiseteläsuunnassa siten, että ottamisalueen itäosan valuntavedet ohjautuvat luonnontilassa itään kohti Myllylampea ja länsiosan valuntavedet ohjautuvat länsipuoliselle soistuma-alueelle. Molemmat valuma-alueet purkautuvat Kemijärveen, mutta itäinen valuma-alue purkautuu siihen vasta etelämpänä Isokylän kohdalla. Pintavesien valuma-alueet ja virtaussuunnat on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Pintavesien valuma-alueet ja virtaussuunnat

Alueen aiemman luvituksen yhteydessä on laadittu suunnitelma louhosalueen valumavesien ohjaamiseksi ja selkeytysaltan rakentamisesta (FCG, 15.8.2016). Sittemmin on valvontaviranomaisen kanssa kuitenkin sovittu, ettei allasta tarvitse rakentaa. Louhoksen valuntavedet purkautuvat painovoimaisesti itäpuoliselle valuma-alueelle Myllylampeen, vesien pumppaukseen ei lähtökohtaisesti ole tarvetta. Louhinnan myötä länsipuolen valuma-alue pienenee noin 1,4 ha. Muutos on kuitenkin niin vähäinen, ettei sillä ole käytännön vaikutusta länsipuoleisen valuma-alueen vesitasapainoon. Hulevesien hallinta on käsitelty tarkemmin luvussa 3.6.

3. TOIMINNAN KUVAUS

3.1 Suunnitelman kartta-aineisto

Suunnitelmapiirustusten korkeuskäyräaineisto perustuu kesällä 2022 tehtyyn laserkeilaukseen (Maanmittauslaitos). Lisäksi nykytilannekartoitus on hakijan toimesta tarkennettu vuoden 2022 lopussa tehdyillä maastomittauksilla, jolloin ottamisalueen itäpuolelle rakennettu suojavalli sekä louhos pohjalla oleva varastokasa kartoitettiin. Suunnittelussa käytetty kartta-aineisto on siten hyvin ajan tasalla.

Suunnitelmapiirustusten tasokoordinaattijärjestelmä on ETRS-TM-35 ja korkeusjärjestelmä N2000. Edellinen suunnitelma oli tehty korkeusjärjestelmässä N60. Järjestelmien N60 ja N2000 välinen ero on ottamisalueen kohdalla noin 32 cm (esim. +190 (N60) vastaa +190,32 (N2000)).

3.2 Suojaetäisyydet

Ottamisalueen rajalta jää pohjoisosassa kiinteistörajaan noin 10 m etäisyys, muualla etäisyys kiinteistörajaan on yli 30 m. Varsinaiselta louhittavalta alueelta jää kaikkiin kiinteistörajoihin yli 50 m etäisyys. Ottamisalueen itäpuolella lähimmillään noin 140 m etäisyydellä kulkee Koillis-Lapin Sähkö Oy:n 110 kV voimalinja. Voimalinjan välittömässä läheisyydessä tai johtoaukealla ei ole ottamistoimintaan liittyviä toimintoja. Voimalinja huomioidaan räjäytysten suunnittelussa ja toteutuksessa. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole muita rakenteita eikä rakennuksia.

3.3 Pintamaat ja niiden välivarastointi (kaivannaisjättesuunnitelma)

Toiminnassa syntyvillä kaivannaisjätteillä tarkoitetaan alueelta poistettavia pilaantumattomia pintamaita. Alueella käsitellään ainoastaan puhtaita maa-aineksia, eikä niiden käsittelystä tai varastoinnista aiheudu vaaraa ympäristölle. Alueella ei tiedetä olleen aiemmin sellaista toimintaa, jonka myötä maaperä olisi saastunut, vaan alue on ollut ainoastaan talousmetsäkäytössä.

Koko ottamisalueelta on puusto jo poistettu. Noin 1,5 ha:n kokoisella alueella pintamaapeite on jo poistettu ja maita on sijoitettu noin 3,5 m korkeaksi suojavalliksi ottamisalueen itäreunalle. Poistettavaa pintamaapeitettä on vielä noin 2,3 ha:n kokoisella alueella ja tällä alueella pintamaat kuoritaan todennäköisesti vaihteittain louhinnan etenemisen mukaan siten, että kerralla kuoritaan aina vähintään muutaman vuoden louhintatarvetta vastaava alue. Mahdollista on myös, että koko louhittava alue kuoritaan kerralla.

Louhittavan alueen etelä- ja itäosassa kallio on suhteellisen lähellä maanpintaa ja pintamaapeite on siltä osin pääosin ohut. Alueen länsiosassa pintamaapeite (humus ja sen alla oleva moreenikerros) saattaa olla paksumpi (0–2 m). Tarkkoja tutkimuksia pintamaapeitteen paksuuden määrittämiseksi ei ole tehty, mutta voidaan arvioida, että vielä poistettavia pintamaita olisi luokkaa 15 000 m³. Tarkka määrä selviää vasta pintamaiden poistamisen yhteydessä. Poistettavat pintamaat sijoitetaan välivarastoon louhittavan alueen reunoille, pääosin länsi- ja eteläreunoille. Tarvittaessa pintamaita voidaan välivarastoida myös sisällä louhosalueella. Pintamaat käytetään myöhemmin hyväksi ottamisalueen maisemoinnissa.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmalomake on esitetty liitteenä 6.

3.4 Tukitoiminta-alue

Ottamisalueella varastoidaan polttoainetta lähinnä kuormaajan/dumpperin tarpeita varten. Murskauslaitoksella on oma polttoainesäiliö, murskauslaitoksen polttoainetta ei säilytetä tukitoiminta-alueella. Murskausurakan ulkopuolella murskauslaitoksen polttoainetta ei säilytetä ottamisalueella. Kuormaajan polttoainevarastointia ja tankkausta varten tarvittaessa perustettavalla tukitoiminta-alueella, jossa maaperä suojataan muovikalvolla Murausasetuksen (800/2010) 9 § mukaisesti. Kalvon päälle levitetään noin 20...30 cm paksu hiekkakerros. Suojatun alueen reunat korotetaan. Tukitoiminta-alueen yhteydessä säilytetään tarvittaessa myös koneiden vaatimia öljytuotteita lukittavassa ja tiiviissä kontissa. Myös mahdolliset vaaralliset jätteet (öljyt ym.) varastoidaan lyhytaikaisesti tiiviissä ja lukittavassa kontissa. Polttoaineet säilytetään hyväksytyissä kaksoisvaipallisissa ja ylitäytön estimellä varustetuissa säiliöissä. Alueelle varataan imeytysturvetta mahdollisten vuotojen leviämisen estämiseksi.

3.5 Ottamisalue ja toiminnan kuvaus

3.5.1 Ottamisalue, toiminnan eteneminen ja ottotasot

Tämän suunnitelman mukainen varsinainen louhittava alue on pinta-alaltaan 3,9 ha. Käytännössä tämä on sama kuin aiemmassa luvassa, ainoastaan pohjoisosa on hie-man laajennettu, jotta alueelle ei jää kynnyksiä. Ns. ottamisalue, eli alue, jonka sisälle kaikki toiminnot sijoittuvat (ml. varastokenttä ja työskentelyalueet), on pinta-alaltaan 7,7 ha. Aiemman lupamenettelyn suunnitelmissa ottamisalueen pinta-alaksi kerrottiin 3,75 ha, mutta siihen ei sisällytetty varastoalueet. Tähän uuteen suunnitelmaan ottamisalueeseen on sisällytetty varastoalueet (pintamaat ja murskeet) maa-ainesten otosta annettujen ohjeiden mukaisesti (Ympäristöministeriön maa-ainesopas, 2020).

Nykyinen avoinna oleva louhosalue on pinta-alaltaan noin 0,8 ha. Louhintaa etenee järjestelmällisesti nykyisistä kalliorintauksista etelään, kaakkoon ja lounaaseen. Alueen suhteellisen pienen pinta-alan myötä louhinta-alueita ei jaeta varsinaisiin vaiheisiin, sillä siitä ei olisi hyötyä esim. jälkihoitotoimenpiteiden osalta. Louhinnan ohjeelliset etenemissuunnat on esitetty piirustuksessa S1. Tarkat etenemissuunnat selviävät toiminnan edetessä tarkemmassa työmaa- ja räjäytyssuunnittelussa.

Suunnitelman mukainen alin ottotaso/louhintataso on +190 (N60), tai +190,3 (N2000). Alimmillaan ottotaso on pohjoisosassa, josta se nousee etelään mentäessä tasoon noin +191,3 (N2000). Näin ollen louhoksen sade ja sulamisvedet pääsevät painovoimaisesti poistumaan koillisen suuntaan, eikä vesiä keräänny louhokseen. Kallion irti-louhinta voidaan suorittaa noin metrin syvemmälle lopulliseen pinnantasoon verrattuna.

Louhinta suoritetaan miltei pystysuorina (5:1...7:1) kallioleikkauksina. Louhoksen reuna-alueilla louhitaan tarvittaessa porrastetusti, jotta lopputilanteen luiskat ovat helpommin toteutettavissa kaltevuuteen noin 1:2,5. Maisemointi on käsitelty tarkemmin luvussa 4.

Louhosalueen ympärille rakennetaan tarvittaessa työnaikaiset aidat putoamisvaaran estämiseksi. Mikäli pintamaavallit toimivat riittävänä putoamissuojana, ylimääräisiä aitoja ei rakenneta. Lisäksi putoamisvaarasta varoitetaan tarvittaessa esim. varoituskylteillä.

Alueen nykytilanne ja louhinnan ohjeelliset etenemissuunnat on esitetty suunnitelma-
piirustuksessa S1. Suunniteltu lopputilanne on esitetty piirustuksessa S2. Poikkileik-
kauksia on esitetty piirustuksessa S3.

3.5.2 Louhintatoiminnan sekä poraus- ja murskauslaitteiston kuvaus

Louhintaa tehdään siten, että työnaikaiset reuna-alueet ovat miltei pystysuoria kallio-
leikkauksia (5:1...7:1). Louhinta tehdään normaalia louhintakalustoa käyttäen. Lou-
hinta suoritetaan 1–2 kerroksessa riippuen siitä, mikä on teknisesti ja taloudellisesti
järkevintä. Louhintatyö koostuu porauksesta, kiven irrotuksesta (räjäytyksistä) ja riko-
tuksesta (louheen lohkokokoa pienennetään murskauslaitokseen sopivaksi). Alu-
eella on tavanomaisesti käytössä 1 poravaunu. Poraus suoritetaan halutulla reikävälillä
kerrallaan irrotettavaksi aiotulla alueella, kentällä. Reikien määrään ja keskinäiseen
etäisyyteen vaikuttaa mm. louhittavan kallion laatu ja rintauksen korkeus, kerrallaan
irrotettava materiaalmäärä, käytettävä räjähdysaine ja haluttu lohkokoko. Porareivät
ovat halkaisijaltaan arviolta 76–89 mm. Porauskalusto valitaan louhintakohteen suu-
ruuden ja aikataulun perusteella. Lisäksi valintaan vaikuttavat maasto-olosuhteet lou-
hinta-alueella sekä porauskaluston vaadittu liikkumisnopeus- ja kyky. Louhinnassa ja
räjähdysaineiden käsittelyssä noudatetaan viranomaisten ja valmistajien antamia tur-
vallisuus- ja käyttöohjeita. Louhinnassa käytettävät räjähdysaineet valitaan em. ohjei-
den mukaisesti louhinta-alueen sijainti ja ympäristö huomioiden. Jokaista räjäytystä
varten louhintaurakoitsija laatii räjäytyssuunnitelman. Räjähdysaineina käytetään ny-
kyaikaisia, olosuhteisiin parhaiten soveltuvia sekä teknisesti käyttökelpoisia tuotteita.
Räjähdysainetta käytetään kiviaineslouhinnassa yleensä noin 700–1 000 g/m³ irrotet-
tavaa kalliota. Räjäytysaineita ei varastoida ottamisalueella, vaan räjäytysaine laite-
taan suoraan säiliöautosta panostusreikiin.

Alueelle sijoitettava murskauslaitos on tyypiltään siirrettävä (Lokotrack) ja toimii urak-
kaluontoisesti. Laitos ei ole paikalla jatkuvasti, vaan se tuodaan alueelle aina murs-
kausurakan ajaksi. Laitoksen kuljettimet ovat riittävässä määrin koteloitu pölyämisen
vähentämiseksi ja työturvallisuuden varmentamiseksi. Murskauslaitos koostuu yleensä
esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta
sekä seulastoista. Lähtömateriaali syötetään kaivinkoneella, pyöräkuormaajalla tai siir-
toautolla syöttimeen, joka annostelee materiaalin esimurskaimeen. Ensimmäisen
murskausvaiheen tuote siirretään kuljettimella joko suoraan välimurskaimeen tai seu-
lalle. Toisessa, kolmannessa ja neljännessä vaiheessa murskausta ja seulontaa jatke-
taan halutun tuotteen valmistamiseksi. Tuotteen teknisiä ominaisuuksia säätelevät tu-
testandardit.

Siirrettävä murskauslaitos sijoittuu louhoksen pohjoisosaan aiemmin louhitulle pohja-
tasolle. Louhinnan edetessä murskauslaitos siirtyy etelämmäksi, sillä se pyritään aina
sijoittamaan mahdollisimman lähelle sen hetkistä louhintarintausta työmaan sisäisen
liikennöintitarpeiden vähentämiseksi. Lisäksi ympäröivät kalliorintaukset toimivat te-
hokkaina melusuojoina. Piirustuksessa S1 on esitetty murskauslaitoksen ohjeellisia si-
jaintipaikkoja, mutta siirrettävän laitoksen tarkkaa sijaintia tietyssä toimintavaiheessa
ei voida suunnitella etukäteen. Asutukseen jää laitoksesta joka tilanteessa etäisyyttä
yli 800 m.

3.5.3 Ottomäärä ja lupa-aika

Tämän suunnitelman mukaisella louhittavalla alueella louhitaan kalliota yhteensä noin
280 000 m³tr, mikä vastaa noin 756 000 tonnia.

Aiemmassa suunnitelmassa ja maa-ainesluvassa ottomäärä ilmoitettiin olevan 180 000 m³ltr. Tämä ei todennäköisesti ole perustunut kolmiulotteiseen maastomallin mukaan tehtyyn massalaskelmaan, vaan määrä on arvioitu virheellisesti. Nyt tehty massalaskelma perustuu kolmiulotteiseen maastomalliin ottamisalueesta. Vaikka hake muksen mukainen ottomäärä nyt on isompi, louhittava alue ei siis pinta-alaltaan tai ottosyvyydeltään laajene aiemmin luvitetusta.

Yhdistettyä maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan 10 vuodeksi luvan lainvoimistumisesta. Laskennallinen vuotuinen keskimääräinen ottomäärä on siten 28 000 m³ltr. Todellisuudessa vuosittainen ottomäärä vaihtelee kiviaineksen kysynnän mukaisesti ja se saattaa vaihdella suurestikin eri vuosina.

3.5.4 Tuotantomäärät ja käytettävät raaka-aineet sekä polttoaineet

Alueella murskataan ottamisalueella louhittua louhetta maksimissaan 100 000 tonnia vuodessa. Keskimääräinen murskausmäärä on noin 50 000 t/a.

Alueen maisemointia (kasvualustan perustaminen ja luiskien rakentaminen) varten varaudutaan tuomaan alueelle puhtaita ylijäämämaita maksimissaan 20 000 tonnia/a. Käytännössä määrät jäänevät tätä vähäisimmiksi. Tuotavat maa-ainekset voivat olla peräisin esim. lähiseudun rakennustyömailta, joissa maanrakennustoimenpiteiden myötä massoja poistetaan. Tällaiset massat ovat tavanomaisesti moreenia/hiekkaa. Alueelle tuodaan vain maa-aineksia, joiden alkuperä on tiedossa. Maiden vastaanotossa on kyse maisemointiin liittyvistä toimenpiteistä. Kokonaisuudessaan arvioidaan, että luiskien rakentamiseen tarvitaan ainesta noin 50 000 m³ (n. 80 000 t), mutta määrä riippuu siitä, miten paljon alueen omaa louhetta mahdollisesti käytetään luiskiin ja millaisiksi reuna-alueiden mahdollisesti louhittavat porrastukset muodostuvat. Tarkemmin maiden tuontitarve selviää toiminnan loppupuolella.

Tuotantomäärät ja käytettävät aineet on esitetty taulukossa 1.

Käytettävä raaka-aine	Keskimääräinen kulutus (t/a)	Maksimikulutus (t/a)
Toiminta-alueella tuotettava kiviaines	50 000	100 000
Muualta tuotava kiviaines	-	-
Muualta tuotavat puhtaat ylijäämämait (maisemointi)		20 000
Kevyt polttoöljy (murskaus ja työkooneet)	37	72
Öljyt	0,7	1,2
Voiteluaineet	0,1	0,2
Vesi		
Räjähdyksineet	19,6	25,9

Taulukko 1. Raaka-aineet, tuotantomäärät ja käytettävät aineet vuositasona

Pölyntorjuntaan mahdollisesti tarvittava vesi tuodaan alueelle tarvittaessa säiliöautossa.

3.5.5 Varastointi

Murskaamalla valmistetut murskejakeet varastoidaan eri raekokoa olevissa tuotekasoissa ottamisalueen sisällä. Pääasiallinen varastokenttäalue sijaitsee ottamisalueen pohjoisosassa (ks. piirustus S1). Louhinnan edetessä varastointia on myös sisällä

louhitulla alueella, eli varastoinnin painopiste siirtyy etelämmäksi louhinnan edettyä. Murskauskasojen sijainnit vaihtelevat siten toiminnan etenemisen myötä. Murskausurakan jälkeen varastointikasat ovat luonnollisesti suurimmillaan. Varastokasojen korkeudet vaihtelevat ollen pääsääntöisesti 4...10 m.

3.5.6 Energian käyttö ja päästöt

Murskauskaitoksen polttoöljykulutus on noin 0,4 l tuotettua kiviainestonna kohti. Työkoneiden (kuormaajat) kevyen polttoöljyn kulutus on n. 0,42 litraa tuotettua kiviainestonna kohden.

Laskennalliset päästöt on esitetty taulukossa 2 sekä liitteessä 7.

Aine	Päästö (t/a)
Hiukkaset	kesk. 0,12 max. 0,2
Typhen oksidit (NO _x)	kesk. 1,04 max. 1,73
Rikkidioksidi (SO ₂)	kesk. 0,02 max. 0,04
Hiilidioksidi (CO ₂)	kesk. 69,7 max. 115,5

Taulukko 2. Toiminnasta aiheutuvat päästöt (murskaus ja työkoneet)

Päästöjen minimoimiseksi käytetään nykyaikaista ja säännöllisesti huollettua kalustoa. Murskauskaitoksen pölypäästöjä vähennetään tarvittaessa kastelemalla. Toiminnassa pyritään käyttämään nykyaikaista laitteistoa, joiden pölypäästöt ovat varsin vähäiset. Murskauskaitoksella pölylähteet suojataan tarvittaessa peittein ja koteloinnein.

Murskaustoiminnasta ei aiheudu päästöjä vesiin tai vesistöihin. Mahdollisten työmaaparakkien (sosiaalitalat) jäte- ja käymälävedet kerätään umpisäiliöihin, vaihtoehtoisesti käytössä on kompostikäymälä.

3.6 Hulevesien hallinta

Edellisen lupamenettelyn yhteydessä on laadittu suunnitelma selkeytysaltaan rakentamisesta (FCG, 15.8.2016). Allasta ei ole rakennettu ja valvontaviranomaisen kanssa on sovittu, ettei sitä tarvitse rakentaakaan. Louhoksen hulevedet ohjautuvat painovoimaisesti maastoon ottamisalueen koillispuolelle.

Ottamisalueen lähistöllä ei ole ojaa, johon vedet voisi johtaa, vaan ne imeytyvät maaperään. Kokemuksen mukaan hulevesiä ei muodostu yleensäkään merkittäviä määriä louhosalueilla. Tässäkin tapauksessa on kyse suhteellisen pienestä louhoksesta, joten hulevesiä ei muodostu paljon. Suuri osa sadevesistä imeytyy pohjatason louhekerrokseen ja kalliorakoihin, osa haihtuu ja osa sitoutuu varastokasoihin. Hulevesien määrät tosin vaihtelevat riippuen mm. vuodenajasta ja sademääristä. Pohjatason louhekerros toimii myös tehokkaana suodattimena, sillä kun vesi liikkuu siinä, puhdistuu se tehokkaasti kiintoaineesta.

3.7 Liikennöinti ja kuljetukset

Kulku ottamisalueelle tapahtuu Pahkakummuntieltä lähtevää sorapintaista metsäautotietä pitkin. Tie on hyväkuntoinen ja se on paranneltu raskaita kuljetuksia ajatellen.

Metsätietä pitkin on ottamisalueelle noin 1,7 km etäisyys. Pahkakummuntie on asfaltoitu ja suhteellisen vähäliikenteinen, liikennemäärät metsäautotieliittymän kohdalla on vuonna 2015 ollut 589 ajoneuvoa vuorokaudessa, josta raskaan liikenteen osuus on ollut 38 ajoneuvoa vuorokaudessa (liikennevirasto). Kiviainekuljetukset suuntautuvat Pahkakummuntiellä sekä etelään että pohjoiseen, painopisteen kuitenkin ollessa etelään suuntaan.

Ottotoiminnan aiheuttama keskimääräinen laskennallinen kuljetusliikennemäärä on noin 5–10 ajoneuvoyhdistelmää vuorokaudessa arkisin. Satunnaisesti kuljetuksia on myös tarpeen mukaan lauantaisin. Todellisuudessa kuljetusmäärät vaihtelevat paljon riippuen kiviaineksen kysynnästä. Saattaa olla pitkiäkin aikajaksoja, jolloin kuljetuksia ei ole lainkaan ja vastaavasti jaksoja, jolloin kuljetuksia on keskimääräistä enemmän.

Työmaan sisäisten teiden sekä metsätien pölyntorjunta hoidetaan tarvittaessa kastelamalla vedellä tai suolaamalla.

3.8 Toiminta-ajat

Louhinta- ja murskaustoiminta on urakkaluontaista ja jaksottaista. Normaalisti louhinta ja murskausta tehdään ottamisalueella vuosittain 1–3 kuukautta. Yksi murskausurakka kestää tavanomaisesti noin 2...8 viikkoa kerralla. Louhinta- ja murskausurakoiden välissä alueella tehdään vain murskeen lastauksia ja kuljetuksia. Kun tuotteet ovat loppumassa käynnistetään seuraava louhinta- ja murskausurakka. Räjähdyksiä on vuositasolla yleensä vähän, arviolta noin 0...5 kappaletta. Mikäli kiviaineksen kysyntää on enemmän, on vastaavasti louhinta- ja murskaustoimintaakin enemmän. Saattaa myös olla vuosia, jolloin louhinta- ja murskaustoimintaa ei ole lainkaan.

Toiminnalle esitetään alla olevia toimintoaikoja. Toiminta-ajat ovat samat kuin aiemmassa (nykyisessä) ympäristöluvassa.

Poraukset	ma-pe	klo 7–22
Rikotus	ma-pe	klo 7–22
Räjähdykset	ma-pe	klo 7–22
Murskaus	ma-pe	klo 7–22
Kuljetukset ja kuormaukset	ma-pe	klo 6–23
Kuljetukset ja kuormaukset	la	klo 7–18

Koska asutukseen on yli 500 m etäisyys, ns. Muraus-asetusta (VnA 800/2010) ei sovelleta toiminta-aikojen osalta. Näin ollen toiminta-ajat porauksen, rikotuksen, räjäytysten ja kuljetusten osalta ovat pidemmät kuin ko. asetuksessa on määrätty.

4. MAISEMOINTI

4.1 Jälkihoidon tavoitteet ja vaiheistus sekä kustannukset

Ensisijainen toimenpide ottotoiminnan loputtua kokonaan on alueen siistiminen. Kaikki ottotoimintaan liittyvät laitteet, työkoneet, työmaaparakit sekä muu ylimääräinen tavara poistetaan. Mahdollinen tukitoiminta-alue ja muut rakenteet puretaan ja tarvittaessa varmistetaan, ettei haitta-aineita ole päässyt maaperään.

Ottotoiminnan jälkeen louhos palautuu metsätalousalueeksi, ellei alueelle tule muuta käyttöä, jolloin maisemointisuunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää myöhemmin.

Maisemoinnissa ja metsittämisessä huomioidaan alueen alkuperäistä ja ympäröivää luontoa siten, että luonnonolosuhteet palautuvat mahdollisimman samankaltaiseksi.

Ottamisalueen suhteellisen pienen pinta-alan takia maisemointitoimenpiteitä ei ole suunniteltu tehtäväksi vaiheistetuksi, vaan pääosa maisemointitoimenpiteistä tehdään alueella kokonaisuudessaan vasta sitten, kun varsinainen ottotoiminta on päättynyt. Koko ottamisalueen pohjataso tarvitaan työskentely-, liikennöinti- ja varastoalueena, joten osittain pohjatasoa ei ole mahdollista maisemoida ottotoiminnan vielä jatkuessa alueella. Luiskien rakentamiseen tarvitaan todennäköisesti myös alueen ulkopuolelta tuotavia massoja, joten niiden rakentaminen etenee siinä aikataulussa, kun massoja on saatavilla. Tuotavien massojen vähentämiseksi louhitaan todennäköisesti reuna-alueilla porrastetusti. Joka tapauksessa, luiskien viimeistely on kokonaisuudessaan ajankohtaista vasta ottotoiminnan loppupuolella.

Jälkihoidettava alue on kokonaisuudessaan pinta-alaltaan noin 7,7 ha, eli koko ottamisalue maisemoidaan. Karkeasti arvioiden alueen jälkihoidon kustannukset (sisältäen työkustannukset sekä taimien hankinnan) ovat ottamisalueilla keskimäärin noin 4000...6000 euroa/ha. Näin ollen ottamisalueen jälkihoidon kustannukset olisivat arviolta luokkaa 40 000 euroa. Todelliset kustannukset selviävät kuitenkin vasta maisemointivaiheessa.

4.2 Luiskien ja pohjatason muotoilu sekä verhoilu

Louhinta tehdään louhoksen reuna-alueilla tarvittaessa porrastetusti siten, että muodostuu ”hyllyjä”, joiden korkeusväli voi olla esim. noin 5...10 m. Näin lopputilanteen luiskien rakentamiseen tarvitaan vähemmän maa-ainesta, sillä porrastukset täytettäisiin ylijäämämailla. Luiskaa muodostuu lopputilanteessa louhoksen etelä-, länsi- ja itäreunoille, pohjoisosaltaan louhos yhtyy ympäröivään maastoon ilman luiskauksia ja kynnyksiä. Louhoksen eteläosassa ero ylä- ja alareunan välillä on korkeimmillaan noin 23 m. Luiskat on suunniteltu rakennettavan kaltevuuteen noin 1:2,5, jolloin sen pituudeksi muodostuu etelässä enimmillään noin 55 m. Itä- ja länsireunoilla luiska on huomattavasti lyhyempi. Suunniteltu lopputilanne on esitetty piirustuksessa S2.

Jotta metsitystä voidaan tehdä, tulisi louhitun kallion päällä oleva maakerros olla paksuudeltaan vähintään 0,3 m. Tämä tarkoittaa, että pohjatason verhoiluun tarvittaisiin noin 8 000 m³ maamassoja. Luiskien/porrastusten täyttöihin tarvittaisiin lisäksi arviolta noin 50 000 m³ massoja. Luiskien rakentamiseen tulee käyttää kitkamaita (esim. moreenia), liian pehmeitä aineksia (savi, turve) ei voi käyttää luiskiin. Täytöissä käytetään hyväksi myös alueen omia pinta-/irtomaita, joita toiminnan aikana välivarastoidaan alueen reunoilla. Ennen varsinaista metsitystä levitetään luiskiin ja pohjatasolle alueelta aiemmin poistettuja pintamaita (humus) kasvukerrokseksi. Pintamaakerroksen tavoitteellinen paksuus on noin 10 cm.

Olisi mahdollista myös osittain jättää avoimia pintoja, joita ei metsitetä eikä verhoilla. Tämä lisää omalta osaltaan luonnon monimuotoisuutta. Samalla vähenisi tarve tuoda täyttömassoja alueen ulkopuolelta. Tarvittaessa suunnitelmia päivitetään tätä huomioiden ennen maisemoinnin aloittamista.

4.3 Istutukset

Alue metsitetään paikallisen metsänhoitoyhdistyksen antamien ohjeiden mukaisesti sekä siemeniä että taimia käyttäen. Alueen metsittämisessä otetaan huomioon ympäröivän maaston metsätyyppi, jotta lopputuloksesta saadaan mahdollisimman hyvin maisemaan mukautuva alue. Tavanomaisesti metsityksessä käytetään mäntyjä,

mäntyvaltainen on alueen metsä nykytilassakin. Tarpeen mukaan alueelle on myös mahdollista istuttaa pieniä määriä lehtipuita, mutta tavanomaisesti lehtipuita levittäytyy luonnostaan ajan myötä jälkihoidetuille ottamisalueille. Puuston tavoitteellinen istutus-tiheys on noin 2500 kpl/ha. Jos alueelle jätetään myös paljaita pintoja, on istutus-tiheys tätä pienempi.

Istutukset tehdään muotoilua ja maannoskerroksen perustamista seuraavana kasvu-kautena, jolloin muotoillut alueet ovat tiivistyneet lopulliseen muotoonsa ja taimien juu-ristoilla on paremmat edellytykset selvitä ensimmäisistä vuosista. Nopean metsittymi-sen varmistamiseksi pyritään käyttämään suositusten mukaisesti 2-vuotiaita paakku-taimia. Havu- ja lehtipuiden paras istutusaika on keväällä roudan sulamisen jälkeen ennen silmujen puhkeamista. Havupuita voidaan istuttaa myös syksyllä ja lehtipuita kesäkuun lopusta elokuun puoliväliin. Parhaan mahdollisen lopputuloksen saavutta-miseksi taimien kasvuun lähtöä on tarkkailtava ja alueelle on tehtävä täydennysistu-tuksia, mikäli suuria määriä taimia kuolee.

5. ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA TOIMENPITEET VAIKUTUSTEN LIE-VENTÄMISEKSI

5.1 Pohjavesi

Varsinaisella louhinta-alueella ei juuri esiinny maaperän pohjavettä maakerrosten puuttuessa. Maaperän pohjavettä esiintyy ottamisalueen ulkopuolella Patovaaran ala-vimmilla alueilla moreenikerrostumissa sekä soistumissa. Syvemmällä kallion raoissa ja ruhjeissa esiintyy ns. kalliopohjavettä. Tarkkaa tietoa pohjaveden tasosta ei ole, mutta ottamisalueen pohjoisosassa se on tason +182 alapuolella (Pohjavesiputki 1, joka ollut aina kuiva). Ottamisalueen länsipuolella olevassa lähteessä vedenpinta on tasolla noin +187. Louhintaa ei siis suoriteta pohjaveden pinnan alapuolelta (alin otto-taso +190,3 (N2000)). Ottamistoiminta ei siten aiheuta muutoksia pohjaveden virtauk-siin tai tasoihin. Länsipuolen lähde on aiemmissa tutkimuksissa (2017) todettu olevan osittain luonnontilainen. Tuolloin arvioitiin, ettei alueen läheisyydessä olevien lähteiden antoisuus tai vedenpinnantaso muutu louhostoiminnan vuoksi. Lähde on ollut säännöl-lisessä seurannassa (kaksi kertaa vuodessa), eikä sen vedenpinnassa ole havaittu muutoksia. Pohja- ja pintavesien suhde lähteissä säilyy entisillään. Noin kilometrin sä-teellä ottamisalueelta on kaivot kartoitettu vuonna 2017.

Suurin riski alueen pohjavedelle ovat toiminnasta aiheutuvat mahdolliset öljyvuodot on-nettomuustilanteessa. Pohjaveden pilaantumisen riski poistetaan huolehtimalla työko-neiden kunnosta siten, että koneista ei vuoda öljyä ja polttoainetta. Työkoneita myös tarkkaillaan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvuodot havaitaan välittömästi. Tukitoiminta-alue ylläpidetään asianmukaisesti. Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen välittömässä läheisyydessä.

5.2 Pintavesi

Louhinnan yhteydessä ympäristöön vapautuu aina jonkin verran räjäytysaineiden si-sältämiä nitraattiyhdisteitä. Kokemuksen mukaan louhosalueilla maastoon johdettavat vedet voivat olla emäksisiä ja typpipitoisia. Sen sijaan rehevöitymisen kannalta kes-keistä ravinnetta, fosforia, vesissä on vähän. Aineet johtuvat pintavesien mukana ympäristön ojustoihin ja maastoon, tässä tapauksessa ottamisalueen itä-/koillispuolelle, johon louhoksen hulevedet ohjataan. Vedet imeytyvät maastoon, sillä oja ei alueella ole. Oikealla ja ammattitaitoisella panostuksella ympäristöön vapautuvat pitoisuudet saadaan pienennettyä. Räjähdyksineen räjähtämättä jääminen johtuu useimmiten

huolimattomasta panostuksesta tai liian kosteasta räjähdysaineesta. Louhinta saattaa näkyä pintavedessä kohonneina nitraattipitoisuuksina. Yleensä nitraattipitoisuudet ko- hoavat kuitenkin suhteellisen vähän louhinta-alueiden ympäristön vesistöissä. Nykyisin yleisesti käytettyjen räjähdysaineiden (emulsioräjähteet) typpipäästö veteen on huo- mattavasti pienempi kuin aiemmin käytettyjen aineiden. Typpipitoisuus hulevesissä voi vaihdella suurestikin siten, että räjäytysten jälkeen pitoisuus voi vesissä voi olla monin- kertainen verrattuna siihen, kun louhintaa ei ole ollut vähän aikaan. Tässä kohteessa toiminta on suhteellisen vähäistä ja räjäytyksiä on harvakseltaan, joten typpikuormitus tulee olemaan suhteellisen vähäistä.

Kun huomioidaan, että louhoksen vedet kulkevat pohjatason louhekerroksessa, puh- distuu ne siinä suurilta osin kiintoaineksesta, eikä kiintoainetta merkittävin määrin kul- keudu ympäröivään maastoon.

Edellä mainittujen toimenpiteiden myötä haitalliset vaikutukset ympäristön pintave- siolosuhteille ovat vähäiset. Myllylampeen ei kohdistu haitallisia vaikutuksia. Toimin- nassa on kuitenkin pidettävä huolta, ettei työkoneista tai polttoaineen varastoinnista aiheudu haitta-aineiden päästöjä esimerkiksi onnettomuustilanteessa.

5.3 Melu

Melua syntyy kallion porauksesta, louheen rikotuksesta, murskauksesta sekä lastauk- sista ja kuljetuksista. Yleensä porauksen melu kantautuu helpoiten ympäristöön, sillä sitä tehdään kallion päällä. Ottamisalueen itäpuolelle on rakennettu noin 3,5 m korkea suojavalli, joka vähentää melun kantautumisen Myllylammen vastarannalla sijaitsevan vapaa-ajan asunnon suuntaan. Myös ottamisalueen länsireunalle rakentuu pintamaista suojavalli toiminnan edetessä. Eteläpuolella Patovaara nousee huomattavasti korke- ammalle, eikä toiminnasta aiheutuvaa melua kantaudu Patovaaran eteläpuolella ole- van asutuksen suuntaan. Murskaus- ja rikotustoiminta sijoittuu koko toiminnan ajan louhoksen sisällä kallioseinämiä ja varastokasojen suojaan, jolloin murskausmelun leviämien ympäristöön vähenee merkittävästi. Louhinnan edetessä murskauslaitos saadaan vielä entistä paremmin suojaan louhoksen sisälle. Huolellisella räjäytyssuun- nittelulla ja toteutuksella voidaan ylisuurten lohcareiden muodostumista vähentää, jol- loin myös rikotuksen tarve vähenee. Murskauslaitos sijoittuu niin, että etäisyys asutuk- seen on aina yli 800 m.

Ottamistoiminnan melupäästöjä oli mallinnettu jo edellisessä lupamenettelyssä. Alu- eelle on tehty uusi melumallinnus (Ramboll, 22.3.2023), jossa on tutkittu erityisesti mitä toimia vaaditaan, jotta melun raja-arvot eivät ylitä alueen itäpuolella olevan Myllylam- men vastarannalla olevalla vapaa-ajan asunnolla. Vaikkakin etäisyyttä niihin on yli ki- lometri, kantautuu melu helposti lammen vesipinnan yllä. Tehdyn mallinnuksen mu- kaan murskauslaitoksen itäpuolelle tulee sijoittaa noin 6 m korkea melueste, jotta 45 dB meluraja alittuu edellä mainituilla vapaa-ajan asunnolla. Tällä hetkellä (kevät 2023) ko. kohdalla on varastokasa, joka toimii meluesteenä. Murskauksen jatkuessa on va- rastokasa pidettävä riittävän korkeana ja laajana, jotta se jatkossakin toimii tarvittavana melusuojana. Kun louhinta en edennyt siten, että murskauslaitos saadaan sijoittua enemmän sisälle louhokseen kallioseinämiä suojaan, varastokasaa ei enää tarvita melusuojaksi. Melumallinnusraportti on kokonaisuudessaan esitetty liitteenä 8.

5.4 Pöly

Merkittävin pölylaskeuma kohdistuu yleensä vain ottamisalueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Sateisina vuodenaikoina pölyn leviäminen on ilmakehän kosteudesta johtuen vähäistä. Räjähdyskäsä muodostuva pölypilvi sisältää räjähdyskaasujen lisäksi

kivipölyä. Pölyä muodostuu pääasiassa louhittavan materiaalin hienoaineksesta. Yleensä pölypilvi laskeutuu räjähdystyömaalle, eikä aiheuta ongelmia toiminta-alueen ulkopuolella. Räjähdyksistä johtuva pölyäminen on lyhytaikainen ja tapahtuma ja lisäksi räjäytyksiä on verrattain harvoin.

Myös murskaus aiheuttaa pölyämistä. Käyttämällä pölyntorjuntakeinoja ja nykyaikaisia laitoksia saadaan pölypäästöt kuitenkin tarvittaessa hyvin hallintaan. Tehokkain pölyntorjuntakeino on kastelu, jolloin vettä suihkutetaan murskausprosessissa kiviaineksen sekaan. Näin pölyämistä saadaan huomattavasti vähennettyä tai jopa poistettua lähes kokonaan. Kiviaineksen pudotuskorkeutta minimoimalla voidaan myös vähentää pölyämistä. Myös porauskalusto voidaan tarvittaessa varustaa pölynkeräimillä, joskaan se ei alueen syrjäisen sijainnin myötä todennäköisesti ole tarpeen. Työmaateitä ja kuljetustie (metsätie) kastellaan tarvittaessa vedellä tai suolaliuoksella pölyämisen torjumiseksi.

Koska suunnitelman mukaisella ottamisalueella häiriintyvät kohteet sijaitsevat kaukana, toiminnasta aiheutuvat hiukkaspäästöt eivät tule ylittämään raja-arvoja häiriintyvissä kohteissa.

5.5 Tärinä

Räjähdykset aiheuttavat tärinää. Tärinää ja sen ympäristöhaittoja voidaan lieventää optimaalisella ominaispanostuksella. Sytytysjärjestelmä, kokonaisräjähdysainemäärä sekä räjäytyskentän koko vaikuttavat myös tärinän syntyyn ja voimakkuuteen. Räjähdyksiä on suhteellisen harvoin, vuositasolla arviolta 0...5 kappaletta. Jokaista räjäytystä suunnitellaan erikseen ja sen yhteydessä huomioidaan myös tärinään liittyvät yksityiskohdat ja sitä ettei tärinän ohjearvot ylity mahdollisissa tärinäherkissä rakenteissa. Murskaustoiminnasta ja kuljetusajoneuvoista ei juuri aiheudu havaittavaa tärinää.

5.6 Maisema ja luonto

Patovaara ei ole arvokasta kallio- tai maisema-alueita, eikä tämän suunnitelman mukainen louhinta aiheuta juuri muutosta kaukomaisemakuvaan, sillä louhinta kohdistuu vain vaaran pohjoisosaan ja sen lakialue ja reuna-alueet jäävät louhinnan ulkopuolelle. Näin ollen louhostoiminta ei näy esim. Kemijärven kaupungin suunnalta katsottuna. Ottamisalue avautuu pohjoisen suuntaan, joka on asuttamaton. Lähimmäksi sijoittuvalla valtakunnallisesti arvokkaalta kulttuuriympäristöalueelta (Puikkolan taloryhmä) avautuu näkymiä Patovaaran suuntaan, mutta itse louhosalue jää katveeseen. Patovaaralla on nykytilanteessa useita hakattuja metsälohkoja ja taimikkoalueita. Myös varsinaisella ottamisalueella on puusto poistettu jo kokoanisuuksessaan, eikä siinä ole erityisiä luontoarvoja. Ottamisalue ja sen lähiympäristö on tutkittu luonnonolosuhteiden osalta edellisessä lupamenettelyssä (FCG, 2016), eikä luvan myöntämistä estäviä luontoarvoja löytynyt. Arvokkaimmat kohteet ovat länsipuolella oleva lähde, ruohokorpi sekä lettonevaräme, joihin ottotoiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia.

5.7 Viihtyvyys ja terveys

Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole virallisia virkistysalueita. Ottamistoiminta kohdistuu vain pienelle osalle Patovaaran kallioalueesta, joten epäviralliseen virkistykseen soveltuvaa maastoa jää ottamisalueen lähistölle runsaasti.

Ottamistoiminta ei aiheuta kohtuutonta haittaa lähialueen asukkaille, sillä louhinta- ja murskaustoiminta ei ole jatkuvaa ja sitä tehdään arviolta vain 1–3 kuukautta vuodessa. Lisäksi häiriintyvät kohteet sijaitsevat suhteellisen kaukana toiminta-alueesta.

Toiminnasta aiheutuvat melupäästöt saadaan pysymään hallinnassa eivätkä melun raja-arvot ylitä häiriintyvissä kohteissa, kun huolehditaan suunnitelmassa esitetyn melutorjunnan toteuttamisesta (murskauslaitoksen itäpuolelle sijoittava melusuoja). Haitallisia terveysvaikutuksia ei muodostu lähialueen asukkaille etäisyyden ollessa yli 800 m.

6. TIEDOT JÄTTEISTÄ

Toiminnassa arvioidaan muodostuvan jätteitä taulukossa 3 esitetyn mukaisesti.

Jätteenimike	Arvioitu määrä (kg/a)	Käsittely	Toimituspaikka
Sekajäte / talousjäte	n. 500 kg	Sekajätteet kerätään tukitoiminta-alueelle jätteastiaan	Kunnallinen jätekeräys
Rautaromu	0-400 kg	Kuormalavalle	Toimitetaan metallinkeräykseen
Jäteöljy, vaarallinen jäte	250 kg	Kerätään suljettuihin, merkittyihin astioihin. Lukittuun konttiin.	Toimitetaan asianmukaiseen vaarallisten jätteiden jatkokäsittelypaikkaan.

Taulukko 3. Tiedot jätteistä ja niiden käsittelystä

Vähäiset vaaralliset jätteet (esim. jäteöljyt) varastoidaan lyhytaikaisesti tukitoiminta-alueella tiiviissä ja lukitussa kontissa tai säiliössä siten, että niistä ei ole vaaraa ympäristölle. Vaaralliset jätteet toimitetaan ongelmajätelaitokseen tai muuhun vastaavaan valtuutettuun vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Vaarallisista jätteistä pidetään omaa kirjanpitoa, josta selviää mm. niiden laatu ja määrät.

7. ARVIO PARHAAN KÄYTTÖKELPOISEN TEKNIIKAN SOVELTAMISESTA (BAT JA BEP)

Päästöjä vähennetään soveltamalla parasta käyttökelpoista tekniikkaa suunnitelmaselostuksen muissa kohdissa tarkemmin esitetyllä tavalla. Alueella käytetään nykyikäistä kalustoa.

Murskauslaitoksen pääasiallisia pölyviä kohteita ovat kuljettimien päät, seulastot, murskaimet sekä kiviaineksen syöttö. Pölyä syntyy paitsi itse laitoksessa myös kiviaineksen käsittelyssä ja varastoinnissa, kuormauksessa ja liikennöinnissä laitosalueella. Pölyleijuman määrään vaikuttaa useat eri tekijät kuten kiviaineksen kosteus, säätila, ilman suhteellinen kosteus, alueen tuuliolot, vuodenaika sekä laitoksella valmistettava tuote ja käytetty raaka-aine. Maa-aineksen käsittelyssä ja kuljetuksessa syntyviä pölyhaittoja vähennetään ravittaessa kastelulla. Myös työmaateiden ja metsätien (kuljetustie) pölyämistä torjutaan tarvittaessa kastelulla/suolaamalla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Pölyn leviämistä vähennetään myös varastokasojen oikealla sijoittelulla.

8. RISKIT JA TOIMET ONNETTOMUUKSIEN ESTÄMISEKSI

Murskauslaitoksen sekä louhinnan normaalista toiminnasta ei aiheudu vaaraa ympäristölle. Pohja- ja pintaveden likaantumiswaara syntyy lähinnä alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien

hydrauliikkaöljyjen riskistä onnettomuus- tai häiriötilanteessa päästä maaperään ja pohjaveteen/pintavesiin. Polttoaineet säilytetään katsastetuissa ja tyyppihyväksytyissä säiliöissä. Työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti, jotta mahdolliset öljyvudot havaitaan välittömästi.

Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Ottamisalueelle varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (50–100 l), jotta mahdollisen öljyvahingon sattuessa heti voidaan ryhtyä asianmukaisiin torjuntatoimenpiteisiin. Vahingosta ilmoitetaan välittömästi kaupungin pelastus- ja ympäristöviranomaisille. Työmaalla on murskauksen aikana riittävästi konekalustoa, jolla esimerkiksi öljyvudon sattuessa voidaan kerätä pilaantunut maa-aines talteen ja toimittaa asiallisesti käsiteltäväksi.

Louhintatyössä voi riskejä muodostua räjäytystöistä. Kallion louhintaan liittyvät räjäytykset aiheuttavat paineaallon, jonka mukana voi sinkoutua kallion kappaleita työskentelyalueen ulkopuolelle. Tällaiset riskit minimoidaan huolellisilla suunnittelulla ja valmistelutoimenpiteillä ennen jokaista räjäytystä. Ottamisalueella ei säilytetä räjähdeaineita. Räjäytyksissä huomioidaan viereistä valtatieä, jotta vaaraa ei muodostu tiellä liikkujille.

Ottamisalueelle muodostuu työnaikaisia jyrkkiä kalliorintauksia. Putoamisriskiä poistetaan asianmukaisilla työmaa-aidoilla ja varoituskylteillä. Toiminta-alueella vähennetään työmaaliikenteeseen kohdistuvia riskejä rajoittamalla nopeuksia ja tarvittavin varoituskyltein. Kuljetusajoneuvot ja työkoneet on varustettu peruutusvaroitukseen.

Laitoksen käyttäjä tarkkailee laitoksen toimintaa ja tarvittaessa keskeyttää tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Toiminnasta pidetään käyttö- ja/tai työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan myös ympäristöasioita, kuten poikkeavat melu- ja pölypäästöt, maaperän likaantuminen tai likaantumista aiheuttavat vudot, roskien tai muun ulkopuolisen materiaalin ilmaantuminen alueelle yms.

9. TARKKAILU JA RAPORTOINTI

9.1 Käyttötarkkailu

Murskauslaitoksen toimintaa seurataan jatkuvasti. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa tai vastaavaa, jonne kirjataan mm. tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, tiedot käyetyistä raaka-aineista ja polttoaineesta ja sen määrästä, tiedot syntyneistä jätteistä ja sen poiskuljetuksista sekä maininnat mahdollisista toimintahäiriöistä tai poikkeamisista ja niiden syistä.

Toiminnasta laaditaan vuosittain lupamääräysten mukainen yhteenvetoraportti, joka toimitetaan kaupungin ympäristönvalvontaviranomaiselle tiedoksi vuosittain.

9.2 Ympäristövaikutusten tarkkailu

9.2.1 Pintaveden tarkkailu

Nykyisessä ympäristöluvassa (määräys nro 19) on edellytetty, että selkeytsaltaaseen johdettavista vesistä otetaan vesinäyte ylivirtaamakaudesta keväällä ja syksyllä. Allasta ei ole rakennettu eikä sitä myöhemmin sovittu mukaisesti tarvitse rakentaa.

Ottamisalueen itä-koillispuolella, johon louhoksen hulevedet ohjautuvat, ei ole oja, joista vesinäytteitä voisi ottaa. Näin ollen esitetään, ettei pintaveden tarkkailua tehdä.

9.2.2 Pohjaveden tarkkailu (lähde ja kaivot)

Nykyisessä ympäristöluvassa ei ole määräyksiä pohjaveden tarkkailusta varsinaisella ottamisalueella.

Nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksessä nro 20 on määrätty, että lähteiden (1–6) luonnontilaisuuden varmistamiseksi tulee lähteiden vedenpinnan tasoja tarkkailla kaksi kertaa vuodessa alivirtaaman aikaan kevättalvella ja heinä-elokuussa. Lisäksi tuli laatia lähteiden tarkkailusuunnitelma. Sellainen oli laadittu jo aiemmin täydennyksessä (FCG, 8.6.2017). Siinä todetaan seuraavaa:

Lähteiden olosuhteita seurataan koealoilla, joiden perustaminen tehdään ennen toiminnan aloittamista. Yksi (1) koeala (1 x 1 m) sijoitetaan seurattavalle lähteikölle siten, että se sijoittuu sammalpinnan ja avovesipinnan rajalle. Mustavaaran lähteille (nrot 1–5) sijoittuu kuhunkin yksi koeala. Patovaaran länsiosan lähteelle (nro 6) sijoitetaan kaksi (2) koealaa, jolloin toinen on lähteen laiteessa siten, että se on sammalpinnalla ja avovesipinnalla noin puoliksi. Toinen lähteen nro 6 koealoista sijoitetaan lähteen alapuoliseen lähdepuroon sopivasti virtaavalle osuudelle, jossa esiintyy lähdesammalia. Koealojen koordinaatit määräytyvät koealoja perustettaessa ja ne merkitään maastossa puupaaluilla. Seuranta on aloitettava ennen toiminnan aloittamista. Seuranta toistetaan vuosi toiminnan aloittamisen jälkeen, sekä tämän jälkeen joka toinen vuosi. Lähteiden koealojen seuranta tulee toteuttaa heinäelokuun aikana.

Lähteiden tarkkailua on suoritettu ohjelman mukaisesti. Jatkossa esitetään, että lähteiden 1–4 tarkkailusta luovutaan, sillä ne sijaitsevat varsin kaukana ottamisalueelta. Tarkkailua jatketaan edelleen nykykäytännön mukaisesti lähteistä 5 ja 6.

Nykyisen ympäristöluvan lupamääräyksessä nro 18 mukaan kiinteistöllä 40:53 sijaitsevan kallioporakaivon (Patovaaran eteläpuolella) veden laadun tulee tarkkailla säännöllisesti. Kaivosta tulee ottaa vesinäyte ennen toiminnan aloittamista ja tämän jälkeen, joka kolmas vuosi. Vesinäytteestä tulee analysoida seuraavat parametrit: pH, sähköjohtokyky, haju, maku, ulkonäkö, arseeni, rauta, mangaani, uraani, fluoridi, kloridi ja öljyhiilivedyt (C5-C10). Tarkkailu on suoritettu ja se jatketaan nykykäytännön mukaisesti.

Pohjaveden tarkkailuputkia ei esitetä asennettavaksi ottamisalueelle. Alueen pohjoisosaan on aiemmin asennettu kaksi suhteellisen lyhyttä putkea (3–4 m syvyisiä), mutta nämä ovat olleet kuivia.

9.2.3 Melutarkkailu

Nykyisessä ympäristöluvassa todetaan, että toiminnan meluvaikutus on selvitettävä melumittauksella lähimmässä häiriintyvissä kohteissa toiminnan aloittamisen jälkeen. Tämän jälkeen uusia mittauksia on tehtävä, jos epäillään melutason ohjearvojen ylitymistä häiriöille alttiissa kohteissa.

Viimeisin melumittaus on tehty keväällä 2023 kahdessa mittauspisteessä, joista toinen sijaitsi ottamisalueen eteläpuolella Patovaaran takana ja toinen alueen lounaispuolella Pahkakummuntien varrella. Keskiäänitaso oli 41,7 dB ja 38,3 dB ja alitti siten selkeästi melusta asetettua raja-arvoa.

Melumallinnuksen Myllylammen vastarannalla oleva vapaa-ajan asunto on eniten häiriöille altis. Jatkossa esitetään, että tarvittaessa tämän talon kohdalla voidaan kerta-luonteisia melumittauksia tehdä jatkossa, mikäli erityistä syytä ilmenee. Tällöin laadi-taan tarvittaessa erillinen mittaus suunnitelma, joka hyväksytetään kaupungin valvon-taviranomaisella. Edellä mainituista muista mittauspisteistä ei enää tehdä melumittauk-sia.

9.2.4 Pölytarkkailu

Pölytarkkailua mittauslaitteilla ei ehdoteta tehtäväksi, eikä sitä nykyisessäkään luvassa ole edellytetty. Pölypäästöjä seurataan jatkuvasti silmämääräisesti ja mikäli tarvetta il-menee, ryhdytään toimiin pölypäästöjen vähentämiseksi (pölytorjunnan tehostami-nen). Häiriintyvät kohteet sijaitsevat niin kaukana ottamisalueelta, ettei toiminnasta ai-heutuvat vähäiset hiukkaspäästöt kulkeudu niihin.

9.2.5 Tärinätarkkailu

Lähimpiin rakennuksiin on etäisyyttä yli 800 m. Nykyisen ympäristöluvan määräyksen nro 5 mukaan tärinämittaus tulee tehdä toiminnan alettua ainakin lähimmän asuinra-kennuksen pihasta. Tärinämittauksia on tehty ottamisalueen eteläpuolella olevassa lä-himmässä asuinrakennuksessa ja mittaukset tullaan tarvittaessa jatkamaan silloin kun ottamisalueella tehdään räjäytyksiä.

10. YHTEENVETO

Maa-ainesten ottosuunnitelma ja ympäristölupahakemus koskee kiinteistöä Helmelä RN:o 320–408–57–2 Patovaaran alueella Kemijärvellä. Kyseessä on olemassa oleva louhosalue, jossa louhinta on alkanut vuonna 2018. Nyt haetaan alueelle uusi maa-aines- ja ympäristölupa. Aluetta ei laajenneta eikä syvennetä aiempaan lupaan verrat-tuna. Louhintaa on tähän mennessä ollut noin 0,8 ha:n kokoisella alueella. Maa-aines- ja ympäristölupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Alueella ei ole asemakaavaa eikä yleis- tai osayleiskaavoja. Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavassa ottamisalueen kohdalla on EO-merkintä, eli maa-ainesten otto-alue/-kohde. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat ottamisalueen eteläpuolelle Pato-vaaran etelärinteeseen sekä alueen lounaispuolelle Pahkakummuntien varteen lähim-millään noin 850 metrin etäisyydelle ottamisalueelta.

Ottamisalueella ei juuri ole kasvillisuutta, sillä se on laajalti avoinna olevaa louhos- tai varastointialuetta. Alue ei ole pohjavesialuetta. Ottamisalueen länsipuolella lähimmil-lään noin 100 m louhittavan alueen rajalta sijaitsee lähde, jossa vesipinta on tasolla noin +187. Ottamisalueen pohjoisosassa olevissa kahdessa havaintoputkessa ei ole havaittu vettä.

Suunnitelman mukainen varsinainen louhittava alue on pinta-alaltaan 3,9 ha. Käytän-nössä tämä on sama kuin aiemmassa luvassa, ainoastaan pohjoisosassa on hieman laa-jennettu, jotta alueelle ei jää kynnyksiä. Ns. ottamisalue, eli alue, jonka sisälle kaikki toiminnot sijoittuvat (ml. varastokenttä- ja työskentelyalueet), on pinta-alaltaan 7,7 ha. Aiemman lupamenettelyn suunnitelmissa ottamisalueen pinta-alaksi kerrottiin 3,75 ha, mutta siihen ei sisällytetty varastointialueet. Tähän uuteen suunnitelmaan ottamisaluee-seen on sisällytetty varastoalueet (pintamaat ja murskeet) maa-ainesten otosta annet-tujen ohjeiden mukaisesti. Alin ottotaso/louhintataso on +190 (N60), tai +190,3 (N2000). Hakemuksen mukainen ottomäärä on 280 000 m³ltr. Alueella tehdään

kallion louhintaa ja louheen murskausta. Alueella murskataan ottamisalueella louhittua louhetta maksimissaan 100 000 tonnia vuodessa. Keskimääräinen murskausmäärä on noin 50 000 t/a. Lisäksi varaudutaan ottamaan vastaan puhtaita ylijäämämaita 20 000 t/a alueella tehtäviä maisemointitoimenpiteitä varten (toiminnan loppupuolella).

Kulku ottamisalueelle tapahtuu Pahkakummuntieltä lähtevää sorapintaista metsäautotietä pitkin. Tie Metsätietä pitkin on ottamisalueelle noin 1,7 km etäisyys. Toiminnasta aiheutuvaa raskasta liikennettä on keskimäärin 5–10 ajoneuvoyhdistelmää vuorokaudessa.

Ottotoiminnan jälkeen louhos palautuu metsätalousalueeksi, ellei alueelle tule muuta käyttöä. Reuna-alueilla louhintaa suoritetaan todennäköisesti porrastetusti ja lopputilanteen luiskat muotoillaan kaltevuuteen noin 1:2,5. Pohjatasolle perustetaan kasvukerros ja alue metsitetään paikallisen metsänhoitoyhdistyksen antamien ohjeiden mukaisesti sekä siemeniä että taimia käyttäen.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemusta 26.2.2024, 27.2.2024 ja 28.2.2024.

Täydennys 26.2.2024

Hakija on toimittanut maanomistajan allekirjoitetun suostumuksen lupahakemukseen.

Täydennys 28.2.2024

Päivitetyn yhteyshenkilön yhteystiedot

Yhteyshenkilö: Vesa Kivelä
Sähköposti: vesa.kivela@napapiirinkuljetus.fi
Puhelinnumero: 040 185 7195

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla 9.11.2023. – 18.12.2023 Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan internetsivuilla osoitteessa: https://www.kemijarvi.fi/fi/asukkaalle/ymparistoterveydenhuolto/nahtavilla_olevat_asiakirjat/ sekä Kemijärven kaupungin palvelupiste Sortteerissa osoitteessa: Vapaudenkatu 8, 1.krs, 98100 Kemijärvi. Kuulutus on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 15.12.2023.

Hakemus on kuulutettu yleistiedoksiantona, koska kaikkia asianomaisia ei voitu tavoittaa tavallisena tai todisteellisena tiedoksiantona.

Katselmuks

Alueella ei ole tehty lupahakemukseen liittyviä katselmuksia.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen lausunto. Lausunnon jättivät Lapin ELY-keskus.

Lapin ELY-keskuksen lausunto 12.12.2023

Hakemus

Napapiirin Kuljetus Oy hakee maa-ainelain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista yhteislupaa kalliokiviaineksen ottamiselle ja murskaamiselle Kemijärvellä sijaitsevalla tilalla Helmelä RN:o 57:2, kiinteistötunnus 320-408-57-2. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi yhteensä 280 000 k-m³:n suuruiselle ottomäärälle noin 7,7 hehtaarin kokoiselta ottamisalueelta, josta varsinaista louhinta-alueetta on 3,9 ha. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 § ja YSL 199 §).

Nyt haettu alue on maa-ainesten ottokäytössä. Alueella tällä hetkellä voimassa oleva maa-ainelupa päättyy 31.3.2024 ja ympäristölupa 19.1.2028. Nyt tehty hakemus koskee kokonaisuudessaan jo aiemmin luvitettua aluetta, eli louhinta-alueetta ei tulla laajentamaan. Ottamisalueeseen on myös sisällytetty varastointi- ja tukitoimintoalueet, joita ei vanhassa ottosuunnitelmassa ja maa-ainesluvassa ollut sisällytetty toiminta-alueeseen.

Hakemuksen mukaan ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella eikä alueella ole havaittu pohjavettä, sillä alueen pohjoisosaan asennetut havaintoputket ovat olleet kuivia. Hakemuksessa pohjaveden pinnan korkeustasoksi on alueella arvioitu +182,0 metriä (N2000). Ottamisalueen länsipuolella lähimmillään noin 100 metriä louhittavan alueen rajalta sijaitsee lähde. Lisäksi ottamisalueen itäpuolella lähimmillään noin 140 m etäisyydellä kulkee voimalinja. Voimalinjan välittömässä läheisyydessä tai johtoaukealla ei ole ottamistoimintaan liittyviä toimintoja. Lähimmät asuinkäytössä olevat rakennukset sijaitsevat n. 800 metrin etäisyydellä ottoalueesta etelään ja lähimmät loma-asumiseen käytettävät rakennukset sijaitsevat n. 1 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta itään, Myllylammen itärannalla. Hakemukseen on liitetty meluselvitys (liite 8).

Hakemuksen mukaan alin suunniteltu ottamistaso on +190,30 metriä (N2000). Toiminta kattaa kallion räjäytyksen, louhimisen, louheen murskauksen ja murskeen varastoinnin sekä kuljetukset. Maa-ainesten louhinta- ja murskaustoiminta on alueella urakaluonteista ja jaksoittaista. Arviolta louhintaa ja murskausta tehdään ottamisalueella 1-3 kuukautta vuodessa. Yhden murskausurakan kesto on kerrallaan noin 2-8 viikkoa. Alueella suoritettavia räjäytyksiä tehdään arviolta 0-5 kertaa vuodessa. Louhittu kalliokiviaines murskataan siirrettävällä murskauslaitoksella. Louhinta- ja murskausurakoiden välissä alueella tehdään vain murskeen lastauksia ja kuljetuksia.

Alueella tarvittavat polttoaineet säilytetään katsastetuissa ja tyyppihyväksytyissä säiliöissä ja työkoneiden kuntoa seurataan jatkuvasti. Ottamisalueella ei säilytetä räjähdeaineita. Jokaista räjäytystä varten louhintaurakoitsija laatii räjäytyssuunnitelman. Ottamisalueelle muodostuvista

työnaikaisista jyrkistä kalliorintauksista putoamista estetään asianmukaisilla työmaa-aidoilla ja varoituskylteillä.

Hakemuksessa esitetään, että ottamistoiminnan loputtua alue siistitään ja kaikki ottotoimintaan liittyvät laitteet poistetaan alueelta. Myös tukitoiminta-alue puretaan ja varmistetaan, ettei alueella ole päässyt haitta-aineita maaperään. Alueen jälkihoitotöinä luiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2,5 ja louhinta tehdään louhoksen reuna-alueilla tarvittaessa porrastusti. Alueen maisemointia (kasvualustan perustaminen ja luiskien rakentaminen) varten varaudutaan tuomaan alueelle myös puhtaita ylijäämämaita. Alue metsitetään paikallisen metsänhoitoyhdistyksen antamien ohjeiden mukaisesti sekä siemeniä että taimia käyttäen huomioiden ympäröivän maaston metsätyyppi.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksen mukaisella ottoalueella on voimassa Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaava. Maakuntakaavassa Patovaaran alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M 4514). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Lisäksi Patovaaran alueelle on osoitettu maa-ainesten ottoalue /-kohde (EO 2437, Patovaara). Merkinnällä osoitetaan alueita soran tai muiden maa-ainesten ottoa varten. Maakuntakaavassa on lisäksi osoitettu Myllylammen ja Patovaaran väliselle alueelle ottoalueen läheisyyteen voimajohto (z). Alue sisältyy myös matkailun vetovoima-alueeseen (mv 8401) ja maaseudun kehittämisen kohdealueeseen (mk 8001).

ELY-keskus toteaa lisäksi, että Patovaaran louhosalueesta lounaaseen ja etelään lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä sijaitsee Patokankaan teollisuusalueen yleiskaava-alue (hyväksytty 25.9.2017). Yleiskaavassa ottoaluetta lähimmät alueet on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla tulee huomioida teollisen toiminnan aiheuttamat alueidenkäytön rajoitteet (M-1). Lisäksi Patovaaran ja Pahkakummuntien välissä sijaitsee myös yleiskaavassa osoitettu asuntoalue (A), joka on olemassa olevien asuinrakennusten aluetta.

Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa. ELY-keskus katsoo, ettei hakemuksen mukainen maa-ainesten ottaminen vaikeuta maakuntakaavan toteuttamista alueella.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuskohteena olevalle alueelle tai sen läheisyyteen ei sijoitu luonnonsuojelualueita, luonnonsuojeluohjelmien alueita eikä Natura 2000 - verkostoon lukeutuvia alueita. Alue ei myöskään sijaitse valtakunnallisesti merkittävällä tai muutoin suojelulla määritetyn alueella. Hakemusalueelta tai sen läheisyydestä ei tunneta luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n tarkoittamien rauhoitettujen lajien esiintymiä, 75 §:n mukaisten uhanalaisten tai 77 §:n mukaisten erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV kasvi- tai eläinlajien havaintopaikkoja (8.12.2023 Lajitietokeskuksen viranomaisportaali/LajiGIS). Alueelta on tehty luontoselvitys

vuonna 2016. Selvityksessä alueen keskeisimmiksi luontoarvoiksi on tunnistettu ottamisalueen länsipuolinen lähde sekä sen länsipuolella sijaitsevat ruohokorpi ja lettonevaräme. Lähde on suojeltu vesilain (587/2011) 2 luvun 11 §:n nojalla.

Hakemusasiakirjojen osalta ELY-keskus toteaa, että ottosuunnitelman luontoympäristön nykytilan kuvaus sekä vaikutusten arviointi pohjaavat pitkälti vuoden 2016 luontoselvitykseen sekä aiemmassa lupamenettelyssä käsiteltyihin asioihin. Ottosuunnitelmassa muun muassa todetaan, että ”ELY-keskus on jo aiemmassa lupamenettelyssä katsonut, että ottamistoiminnalle ei ole estettä, kunhan lähteen luonnontila ei vaarannu”.

ELY-keskus huomauttaa, että aiemman lupamenettelyn yhteydessä ympäristöselvityksen arvio on ollut, että hanke ei tuhoa lähintä lähdettä, mikäli hulevesien hallinta on suunnitelman mukainen. Aiemman lupamenettelyn yhteydessä suunnitelmaan on sisällytetty selkeytysallas, johon johdettavista vesistä on tullut ottaa vesinäyte vuosittain. Myös aiempaan lupamenettelyyn liittynyt oikeuskäsittely (Vaasan HAO 3.3.2016 16/107/3) on pohjautunut oletamaan, että lupamääräyksiin varmistetaan altaan tekeminen ja veden tilan seuranta. Kyseisen oikeuskäsittelyn lopputulemana ympäristöselvityksiä on myös edellytetty täydennettäväksi selkeytysaltaan ja lähteiden osalta.

ELY-keskus katsoo, että edellä mainitut asiat huomioiden vesiensuojelurakenteiden ohittamisen perusteeksi ei tulisi riittää toteama, että asiasta on sovittu valvontaviranomaisen kanssa. Maa-ainesten ottamisesta annetun asetuksen (926/2005) 2 §:n mukaan suunnitelmasta on käytävä ilmi, mihin selvitykseen tai aineistoon taikka arviointimenetelmään annetut tiedot perustuvat. Mikäli asiassa on aiemman lupakäsittelyn jälkeen ilmennyt tekijöitä, jotka tekevät selkeytysaltaan ja vesinäytteseurannan tarpeettomiksi, tulisi ne kuvata selkeästi suunnitelmassa.

Hakemusasiakirjoja on syytä täydentää asian osalta ja tarkentaa, mitä on sovittu valvontaviranomaisen kanssa ja mikä osa esitetystä perustuu hakijan omaan arvioon – sekä perustelut molemmille. Lähteeseen kohdistuvien ympäristövaikutusten arviointi jää muuten vajavaiseksi, koska käynte-tyt edellisen lupamenettelyn selvitykset eivät vastaa nykytilaa.

Tältä osin ELY-keskus myös huomauttaa, että maa-ainelain 16 §:n 3 momentin nojalla lupapäätöksiin tehdyt muutokset tulee merkitä lupa-asiakirjoihin ja niistä ilmoittaa ELY-keskukselle. Nyt lausunnolla olevan hakemuksen liitteenä olevissa edellisissä lupapäätöksissä (ottosuunnitelman ja ympäristölupahakemuksen liitteet 3.1 ja 3.2) selkeytysallas ja sen vesinäytteiden seuranta ovat vielä mukana, eikä kyseisiin lupamääräyksiin ole merkitty muutosta.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupaehdoissa otetaan huomioon maa-ainelain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta taikka ne lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle.

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 c ja 7 e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010).

Kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa voi myös vaatia vesilain (587/2011) mukaisen luvan esimerkiksi vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella tai vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään maa-ainelupa. ELY-keskus arvioi alustavasti hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, onko hakemuksen mukaisessa hankkeessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan luonnontilaisen lähteen vaarantaminen on kielletty.

Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) on ohjeistettu muun muassa pohjaveden pinnan päälle jätettävistä suojakerrospak-suuksista, suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesi-alueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta on aiemmin otettu maa-aineksia.

Lapin ELY-keskus katsoo, että lupaharkinnassa tulee ottaa huomioon edellä esitetyt asiat vesiensuojelurakenteista ja toiminnan luontovaikutuksista. ELY-keskus katsoo, että sen täydennettäväksi esittämät tiedot tulee olla lupaviranomaisen käytettävissä lupapäätöstä tehtäessä.

Muilta osin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-ainelain (MAL 3 §) tarkoittamia haittoja, jos ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla. Lisäksi lupaharkinnassa tulee huomioida seuraavassa esitetyt asiat.

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähätyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittäväällä tavalla. Lippusiiman käyttöä jyrkänteiden merkitsemiseen tulee välttää.

Häiritsevä melu, pöly ja tärinä tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, että alinta ottotasoa ei aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Murskaus

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Jätteitä ei saa polttaa tai haudata. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee altaan massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsittelyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Suojakerrospaksuus

Ottamisalueella tulee huolehtia siitä, että ylimmän pohjavedenpinnantason päälle jää aina vähintään yhden (1) metrin paksuinen suojakerros koskematonta maata. Mikäli ottotoiminnan aikana oton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee ottotasoa nostaa siten, että suojakerrospaksuus täyttyy. ELY-keskus suosittelee, että suojakerrospaksuus olisi aina vähintään kaksi metriä alueen jälkihoidon toteutumisen ja alueelle aikaan muodostuvan puuston menestymisen kannalta.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Alueelta mahdollisesti poisjohdettavia vesiä on tarkkailtava, jotta mahdollinen veden samentuminen ulkopuolella oleviin vesistöihin estettäisiin. Lisäksi kyseisten vesien laatua tulee tarkkailla ylivirtaamakausiin keväällä ja syksyllä. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10-C40).

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulee hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa pois-pumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli kun louhos on syvennetty alimpaan ottotasoon, niin paljonko vettä pitää silloin pumpata pois). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohtien sekä 3 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella alueella jatketaan aiemmin luvitettua ja aloitettua maa-ainesten ottotoimintaa. Alueella ei ole vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Kartta- ja ilmakuvatar-kastelun perusteella alueella ei ole myöskään lammikoita.

Hakemuksen mukaan ottoalueen suunniteltu pohjataso on +190,30 (N2000). Hakemuksen mukaan kallion louhinnasta ja kalliolouheen murskauksesta ei aiemman kokemuksen mukaan juurikaan synny hulevesiä. Alimmillaan ottotaso on pohjoisosassa, josta se nousee louhoksen etelä-osassa noin tasoon +191,3 (N2000). Siten louhoksen sade- ja sulamisvedet pääsevät painovoimaisesti poistumaan koillisen suuntaan, eikä vesiä keräänny louhokseen. Kallion irtilouhintaa voidaan suorittaa noin metrin syvemmälle lopulliseen pinnantasoon verrattuna. Näin suuri osa sadevesistä imeytyy pohjatason louhekerrokseen ja kalliorakoihin, ja lisäksi osa haihtuu ja osa sitoutuu varastokasoihin. Hulevesien määrät vaihtelevat riippuen mm. vuodenajasta ja sademääristä. Hakemuksen mukaan pohjatason louhekerros toimii myös tehokkaana suodattimena, sillä kun vesi liikkuu siinä, se puhdistuu tehokkaasti kiintoaineesta.

Hakemuksessa on arvioitu pohjaveden pinnan korkeudeksi alueella +182,0 m (N2000). Arvio perustuu kahteen ottamisalueen pohjoisosaan asennettuun pohjaveden havaintoputkeen, jotka ulottuvat noin 3–5 m syvyydelle maanpinnasta. Putkissa ei ole havaittu pohjavettä. Läntisempi putki (putki 1) sijaitsee maastollisesti ylempänä ja pohjavesi on sen kohdalla tason +182 alapuolella.

Hakemuksen mukaan ottamisalueen länsipuolella lähimmillään noin 100 m louhittavan alueen rajalta sijaitsee osittain luonnontilainen lähde. Lähteen vedenpinnan taso on noin +187. Alueen pohjoispuolella on lähimmillään noin 500...1000 metrin etäisyydellä lisäksi viisi muuta lähdettä Musta-aavan eteläreunalla. Niiden vedenpinnan taso on noin +163...+164. Lähteet on inventoitu viimeksi toukokuussa 2017 edellisen

ympäristölupamenettelyn yhteydessä ja sen jälkeen on tehty lupamääräysten mukaista lähteiden vedenpinnankorkeusseurantaa kaksi kertaa vuodessa. Hakemuksen mukaan lähteiden tilassa ei ole tapahtunut muutoksia.

Hakemuksen mukaan noin kilometrin säteellä ottamisalueesta on kartoitettu kaivot vuonna 2017. Kaivoja oli yhteensä kuusi kappaletta, jotka kaikki sijaitsevat yli 700 metrin etäisyydellä ottamisalueesta. Kaivoista kaksi on talousvesikäytössä.

Hakemuksen mukaan maaperän pohjaveden taso ja virtaussuunnat vaihtelee topografian mukaisesti. Ottamisalueen länsipuolella pohjaveden virtaus suuntautuu pääosin lounaaseen ja itäpuolella itään kohti Myllylampea. Kalliopohjavettä esiintyy syvemmällä kallion rakosysteemeissä.

Lapin ELY-keskus katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen tai karttatarkastelun perusteella alueella ei ole vesilain tarkoittamaa vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Tätä kautta ei siis tule tarvetta vesilain mukaisen luvan hakemiselle.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella myös mahdollinen louhokseen kertyvä ja poisjohdettava pohjavesimäärä on vähäinen (alle 250 m³/vrk), jolloin tarve vesilain mukaisesta luvasta ei myöskään automaattisesti täytyisi.

Lupaharkinta tulee ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, kun louhosta syvennetään tai, jos otto ulottuu pohjavesipinnan alapuolelle. Mahdollinen vesien pumppaaminen pois ottoalueelta voidaan kuitenkin katsoa olevan väliaikaista toimintaa, jos hanke ei vaadi kuivanapitoa jatkuvasti (vesilain (3 luku, 3 §:n kohta 2) tarkoittama kohta ”muutoin kuin tilapäisesti...”). Vesilain mukainen lupa voidaan vaatia myös siinä tapauksessa, jos toiminnan tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon tai vesistön tilan huononemista (vesilain 3 luku, 2 §:n 1 momentin kohta 2).

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Ympäristö- ja maa-ainesluvassa annettavien lupamääräysten tulee kuitenkin sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella mm. hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia sekä mahdollista pois-pumpattavaa vesimäärää voidaan seurata.

Tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. pohjaveden pinnantason tarkkailua alueella, lähteiden luonnontilan säilymisen tarkkailua ja mahdollisen louhokseen kertyvän tai louhoksesta poisjohdettavan veden laadun seuranta. Lisäksi ottoalueen kuivanapitoon liittyvien pois-pumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana, mikäli louhosalueelta joudutaan pumppaamaan vesiä pois.

Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta pois-pumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³/vrk tai pois-pumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla silloin aktivoitua. ELY-keskus

pyytää myös huomioimaan, että kun pois-pumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä mahdollisessa maa-aineluvussa. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pinta-kerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kunta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2–3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Mikäli alueelle tuodaan jälkihoitoa varten maa-aineksia muualta, ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30).

Johtopäätökset

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen suunnitellulta alueelta voi olla mahdollista, mikäli lupaharkinnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat.

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen kuivanapidon takia pois-pumpattavien vesien määrä on vähäinen (alle 250 m³/vrk) eikä kuivanapito ole jatkuvaa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että louhosalueelta pois-pumpattavien vesien määrää ja laatua on tarkkailtava, mikäli sellaisia toiminnasta syntyy. Tarkkailusta saatujen tuloksien perusteella tarkastellaan, aktivoituuko vesilain

mukaisen luvan tarve hankkeen aikana. Tältä osin ELY-keskus myös katsoo, että alueella tulisi olla olemassa valmius mahdollisten louhosvesien käsittelemiseksi louhitun alueen ja alueelta otettavan ainesmäärän kasvaessa.

ELY-keskus korostaa, että vesilain mukainen luvantarpeen harkinta on tehty lupahakemuksessa annettujen tietojen pohjalta. Mikäli tiedot ovat oleellisesti muuttuneet lupamenettelyn aikana, eivätkä ne enää vastaa täydennyksessä annettuja tietoja, tulee luvantarve arvioida uudelleen.

ELY-keskus kuitenkin muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoinenpiteisiin. Lisäksi ELY-keskus muistuttaa, että luonnontilaisen lähteen vaarantaminen on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan kielletty.

ELY-keskus katsoo, että hakemusasiakirjoja on syytä täydentää vesien- suojelurakenteiden ohittamisen perusteiden osalta, ja tarkentaa lupaviranomaiselle, mitä on aiemmin sovittu valvontaviranomaisen kanssa ja mikä osa esitetystä perustuu hakijan omaan arvioon sekä perustelut molemmille. Lähteeseen kohdistuvien ympäristövaikutusten arviointi jää muuten vajavaiseksi, koska käytetyt edellisen lupamenettelyn selvitykset eivät vastaa nykytilaa.

Lisäksi ELY-keskus myös muistuttaa, että ottamistoiminnassa on huomioidava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) hankeluettelon mukainen YVA-menettelyä edellyttävien hankkeiden kokoraja. Mikäli otettava ainesmäärä on vähintään 200 000 k-m³ vuodessa, on hanke suunniteltava YVA-menettelyssä. ELY-keskus siten muistuttaa, että valvontaviranomaisen tulee seurata, ettei kyseistä vuosittaista ottomäärärajaa ylitetä.

Luvan haltijan on tehtävä maa-ainelain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maa-ainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei jätetty kuulemisaikana muistutuksia tai mielipiteitä.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalla varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen hakemuksesta annettuun lausuntoon. Hakija ei jättänyt vastinetta. Ympäristönsuojeluviranomainen pyysi täydentämään hakemusta ELY-keskuksen lausunnon pohjalta ja vastaamaan ELY-keskuksen lausunnon mukaiseen selvityspyyntöön. Hakija jätti täydennyksen 27.2.2024.

Täydennys 27.2.2024, tarkennus selkeytsaltaan rakentamistarpeesta

1. Täydennyspyyntö

Napapiirin Kuljetus Oy on hakemassa uutta maa-aines ja ympäristölupaa Patovaaran louhosalueelle, joka sijaitsee Kemijärvellä kiinteistöllä RN:o 320–408–57–2. Kyse on olemassa olevasta kalliokivilouhoksesta, jolle haetaan uusi maa-aines- ja ympäristölupa nykyisten lupien umpeutuessa. Ottamisalue ei laajene aiemmin luvitetusta.

Lapin ELY-keskus on antanut hakemuksesta lausuntonsa 12.12.2023. ELY-keskus nosti esiin mm. louhoksen hulevesien hallintaan liittyvät asiat sekä alueen länsipuolella sijaitsevaan lähteeseen kohdistuvat vaikutukset. Alueelle ei ole rakennettu luvassa määrättyä selkeytysallasta. ELY-keskus katsoo, että hakemusasiakirjoja on syytä täydentää vesiensuojelurakenteiden ohittamisen perusteiden osalta, ja tarkentaa lupaviranomaiselle, mitä on aiemmin sovittu valvontaviranomaisen kanssa ja mikä osa esitetyistä perustuu hakijan omaan arvioon sekä perustelut molemmille. Lähteeseen kohdistuvien ympäristövaikutusten arviointi jää muuten vajavaiseksi, koska käytetyt edellisen lupamenettelyn selvitykset eivät vastaa nykytilaa.

ELY-keskuksen lausunnon myötä kunnan lupaviranomainen on pyytänyt hakijaa täydentämään hakemustaan edellä mainittujen seikkojen osalta. Vaadittu täydennys esitetään seuraavassa.

2. Täydennys

Louhosalueen aiemman luvituksen yhteydessä oli laadittu suunnitelma louhosalueen valumavesien ohjaamiseksi ja selkeytsaltaan rakentamisesta (FCG, 15.8.2016). toiminnan käynnistyttyä alueella toiminnanharjoittaja on kuitenkin todennut, että louhosalueelle ei keräännä käytännössä lainkaan hulevesiä ja selkeytsallas on sen myötä jätetty rakentamatta, koska se olisi jäänyt kuivaksi.

Selkeytsaltaasta on keskusteltu kunnan valvontaviranomaisen kanssa pidetyssä katselmuksessa 23.11.2020. Katselmuksesta on laadittu muistio 10.12.2020, jossa todetaan mm., että ”mahdollisten louhoksen valumavesien lisääntyttä alueelle tulee rakentaa luvan mukainen selkeytsallas. Mikäli alueelta lähtevien vesien määrä lisääntyy, tulee vesistä suorittaa luvan mukaiset analyysit”. uudessa ottosuunnitelmassa (24.5.2023) todetaan osittain virheellisesti, että valvontaviranomaisen kanssa olisi sovittu, ettei allasta tarvitse rakentaa. Viranomainen on siis todennut, että allas edelleen olisi tarpeellinen valumavesien lisääntyttä.

Hakija on uudessa ottosuunnitelmassaan (24.5.2023) todennut, että kokemuksen mukaan hulevesiä ei yleensäkään muodostu merkittäviä määriä louhosalueilla. Patovaaran hankkeessa on kyse suhteellisen pienestä louhoksesta, joten hulevesiä ei teoriasakaan voi muodostua paljon. Suuri osa sadevesistä imeytyy pohjatason louhekerrokseen ja kalliorakoihin, osa haihtuu ja osa sitoutuu varastokasoihin. Pohjatason louhekerros toimii myös tehokkaana suodattimena, sillä kun vesi liikkuu siinä, puhdistuu se tehokkaasti kiintoaineesta. Koska kokemuksen mukaan hulevesiä ei alueella juuri muodostu, hakija katsoo, että lupamääräys selkeytsaltaan rakentamisesta ei enää olisi tarpeellinen uudessa lupapäätöksessä. Hakija toki seuraa tilannetta maastossa toiminnan etenemisen myötä ja tarpeen mukaan ryhdytään joka tapauksessa toimiin hulevesien hallintaan liittyvissä asioissa, mikäli tarvetta siihen ilmenee.

Hakijan käsityksen mukaan lupamääräys selkeytsaltaasta ei liity ottoalueen länsipuolella sijaitsevan lähteen suojeluun. Alkuperäisen suunnitelman mukainen selkeytysalla olisi sijainnut louhosalueen pohjois-/koillisosassa ja altaassa vedet olisivat ohjautuneet rakennettavassa ojassa koilliseen ja siitä maastoon, joka viettää koilliseen/itään kohti Myllylampea. Altaan ja lähteen välinen etäisyys olisi ollut vähintään 400 m eivätkä ne olisi olleet hydrogeologisessa yhteydessä toisiinsa. Louhosalueen hulevesien keräämisellä ja ohjaamisella ei siis ole vaikutusta lähteen vesitasapainoon tai sen luonnontilaan.

Lähteen seuranta esitetään hakemuksessa jatkettavaksi aiemman käytännön ja suunnitelman mukaisesti lähteiden 5 ja 6 osalta (lähde 6 on alueen länsipuolella sijaitseva). Alkuperäisen luvituksen yhteydessä tehdyssä vaikutustenarvioinnissa lähteelle ei arvioitu muodostuvan vaikutuksia louhosalueen louhinnan johdosta, eikä vaikutuksia ole toiminnan johdosta aiheutunutkaan. Vaikutuksia ei ole odotettavissa jatkossakaan. Säännöllisellä ja asianmukaisella seurannalla asia kuitenkin varmistetaan.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta myöntää Napapiirin Kuljetus Oy:lle ympäristö- ja maa-ainesluvan kalliokiviaineksen ottoon murskaukseen ja varastointiin Kemijärven kunnassa, Patovaaran louhosalueella, kiinteistölle Helmelä 320–408–57–2. Lupa myönnetään kymmenen (10) vuoden ajalle 280 000 m³ ottomäärälle. Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti seuraavin lupaehtoin.

Täytäntöönpanoratkaisu

Lupaa toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei myönnetä.

Lupamääräykset

Toiminta

- Ottamislupa myönnetään 280 000 k-m³ kokonaisottomäärälle. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta ja **luvan viimeinen voimassaolopäivä on 22.4.2034**. Alueen maisemointiin käytettävää rakennuskäyttöön kelpaamatonta maa-ainesta ei lasketa mukaan kokonaisottomäärään. Toiminnassa tulee vähimmäisvaatimuksena noudattaa valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (VnA 800/2010), ellei tässä päätöksessä säädetä asetusta tiukemmista ympäristönsuojelutoimenpiteistä.
- Lupa kallion louhintaan, louheen murskaukseen ja puhtaiden ylijäämämaiden vastaanottoon alueelle myönnetään seuraaville enimmäismäärille:

Raaka-aine	Hyödynnettävä tai käsiteltävä enimmäismäärä vuodessa (a)	Hyödynnettävä tai käsiteltävä enimmäismäärä luvan voimassaoloaikana
Alueella tuotettava kiviaines	100 000 t / 28 000 m ³ -ktr.	756 000 t / 280 000 m ³ -ktr
Muualta tuotava puhdasmaa-aine	20 000 t	

Ottoa ei tule ulottaa hakemuksen suunnitelmakartassa ja poikkileikkauksissa esitettyä ulommalle. Murskauslaitoksella saa murskata ainoastaan paikalta saatavaa, alueella voimassa olevan maa-ainesluvan mukaisesti otettua kalliokiviainesta enintään 100 000 tonnia vuodessa. Otettavan ainesmäärän on jätävä alle 200 000 k-m³ vuodessa, ettei YVA-kynnys ylitä. Alinta ottotasoa ei tule alittaa.

3. Alueelle tulee asentaa korkomerkit. Ottoalueen korot tulee merkitä alueelle näkyvästi ja riittävän tiheästi, jotta alinta ottotasoa ei aliteta missään tilanteessa ja että pohjaveden pinnan päälle jää aina vähintään kahden (2) metrin suoja-kerros koskemattomaa maa-ainesta. Korot tulee myös tarkistaa riittävän usein, ja korkotasojen mittauksesta tulee pitää työmaapäiväkirjaa. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheita. Suojaetäisyysvaatimus koskee myös orsivettä.
4. Toiminta-ajat
 - Maa-ainesten murskausta, porausta, riktusta ja räjäytystä saa harjoittaa arkipäivisin klo 07.00–22.00 välisenä aikana.
 - Kuormaamista ja kuljetusta saa suorittaa arkipäivisin (ma-pe) kello 06.00–23.00 ja lauantaisin 07.00–18.00 välisenä aikana.
5. Alueelle ei saa tuoda muualta maa-aineksia tai jätteitä. Mahdolliset maisemointia varten tarvittavat muualta tuotavat maa-ainekset on hyväksyttävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella etukäteen. Alueelle muualta tuotavien maa-ainesten tulee olla pilaantumattomia ja niitä saa tuoda ainoastaan alueen jälkihoitoa varten ja ainoastaan jälkihoitoon tarvittavan määrän.
6. Ottamisalueen ympärillä tulee mahdollisuuksien mukaan säilyttää olemassa oleva puusto. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle.
7. Maa-ainesten varsinaisen ottamisalueen ympärille tulee jättää vähintään seuraavat suojaetäisyydet:
 - naapuritilan rajaan; suositeltu etäisyys on vähintään 30 metriä.
 - asuttuun rakennukseen; vähintään 300 metriä.

Turvallisuus

8. Ottamisalueen rajat tulee merkitä maastoon reunapaaluin riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Alueelle johtava tie on merkittävä selkeästi kylteillä.
9. Ulkopuolisten pääsy toiminta-alueelle on estettävä puomilla toiminta-aikojen ulkopuolella.
10. Alueen luiskien tulee olla vähintään 1:1 kaltevuudessa. Mikäli luiskien kaltevuus on jyrkempi kuin 1:1, on alueella käytettävä turva-aitana ns. poroitaverkkoa h=1,5 m tai suojaus on tehtävä vähintään 1,6 metriä korkeilla maavalleilla. Aita tulee merkitä maastoon varoituskyltein ja heijastavin huomiomerkein. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja, jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja.
11. Korkeiden, jyrkkien rintuoksien luiskan yläpuolella maan pinta on pidettävä riittävän pitkältä matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä ja sortumavaaraa aiheuttavista tekijöistä. Ottamisen aikana tulee huolehtia, ettei alueelle muodostu sortumavaaraa aiheuttavia jyrkkiä luiskia tai lippoja. Toimijan tulee huolehtia suojauksesta myös rinteen

alapäässä, jotta mahdollisesti yllättäen sortuva rinne ei pääse aiheuttamaan vaaraa alueella liikkuville.

12. Kaikissa louhintatöiden eri vaiheissa ja räjäytyksissä on noudatettava viranomaisten ja valmistajien antamia turvallisuus ja käyttöohjeita. Räjäytyksistä ja muista louhintatöistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa.
13. Kallioalueen lähellä sijaitsevan Koillis-Lapin Sähkö Oy:n 110 kV:n voimalinjan osalta on huomioitava, että:
 - Voimajohdon läheisyydessä (3 m pylväistä ja haruksista) ei saa liikkua työkoneilla eikä suorittaa kaivua.
 - Johtoaukealla ei saa suorittaa maa-aineksen läjitystä (13 m johdon keskilinjan molemmin puolin).
 - johtoalueella ei saa suorittaa räjäytystöitä ilman Koillis-Lapin Sähkö Oy:n lupaa.
 - Mikäli louhintatöiden yhteydessä syntyy vaurioita linjarakenteille, niistä on välittömästi ilmoitettava Koillis-Lapin Sähkö Oy:lle.
 - Työskennellessä jännitteisen johdon läheisyydessä, Sähköturvallisuusmääräysten mukaiset työskentelyetäisyydet on huomioitava (110 kV:n johdon sivuilla 5 m ja alla 3 m virtajohtimiin).
 - Voimalinja on huomioitava räjäytysten suunnittelussa ja toteutuksessa.

Päästöt ilmaan

14. Toiminnassa muodostuvan pölyn määrää on tarkkailtava aistinvaraisesti. Pöylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimalle kohdalle. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston kuljettimien päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.
15. Pölyn sidonta tulee tapahtua pääsääntöisesti kastelemalla. Pölynsidontasuolaa saa käyttää vain pysyvillä ajourilla ja poikkeuksellisesti vain, jos se katsotaan välttämättömäksi.
16. Toiminta-alueelle johtava tie ja toiminta-alue, jolla työkoneet liikkuvat, on hoidettava niin, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi.
17. Valvontaviranomainen voi tarpeen vaatiessa määrätä toiminnanharjoittajan mittauksin todentamaan, että ilman hiukkaspitoisuus ei ylitä ilmanlaatuasetuksen (79/2017) raja-arvoja. Pölystä ei saa aiheutua haittaa naapurikiinteistöjen kasvillisuudelle ja käytölle.

Melu ja tärinä

18. Toiminta-alueelle tulee rakentaa 22.3.2023 tehdyn melumallinnuksen ehdotuksen mukaiselle paikalle ottoalueen itäpuolelle lisämelusuojaksi 30 metriä pitkä ja noin 6 metriä korkea meluvalli, jonka harja on tasossa +196 mpy. Murskauslaitteisto on sijoitettava suunnitellun meluvallin taakse, enintään 20 metrin etäisyydelle vallista ja murskauksen loppuvaiheessa enintään 30 metrin etäisyydelle vallista. Meluvalli on rakennettava ennen murskaustoiminnan aloittamista. Tarkemmat suunnitelmat vallin rakentamisesta, vallin rakenteesta ja tarkasta sijainnista tulee toimittaa kuuden kuukauden kuluttua tämän lupapäätöksen lainvoimaisuudesta Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
19. Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa alueella siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön. Murskauslaitos tulee sijoittaa aina mahdollisimman lähelle sen hetkistä louhintarintausta, jolloin ympäröivät

kalliorintaukset toimivat tehokkaina melusuojina. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle ja varastokasat on pyrittävä sijoittamaan siten että melun leviäminen melulle alttiisiin kohteisiin estyy.

20. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi.
21. Toiminnan aiheuttamaa melua tulee seurata ja tarpeeton melu on estettävä. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Toiminnan meluvaikutuksissa on huomioitava viereisen kiinteistön (RN:o 320-408-7-6) voimassa oleva ympäristö- ja maa-aineslupa ja sen mukainen toiminta. Kiinteistöjen (RN:o 320-408-7-6 ja RN:o 320-408-57-2) toimintojen melun yhteisvaikutukset ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Melumallinnuksessa (22.3.2023) ei ole huomioitu viereisen kiinteistön maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen mukaisia meluvaikutuksia, eikä toimintojen yhteisvaikutuksia melumallinnuksessa ole siten huomioitu. Valvova viranomainen voi edellyttää ylimääräisten melumittausten ja melumallinnuksen tekemistä, sekä lisätoimenpiteisiin ryhtymistä toiminnan aikana, mikäli on syytä epäillä, että melutason ohjearvot häiriöille alttiissa kohteissa ylittyvät.
22. Melumittauksia tulee tehdä toiminnan aikana, jotta saadaan selville vastaako tehty melumallinnus todellista tilannetta. Lisäksi toiminnanharjoittajan tulee selvittää kiinteistöjen (RN:o 320-408-7-6) ja (RN:o 320-408-57-2) toimintojen yhteiset meluvaikutukset melumittauksilla lähimmissä häiriintyvissä kohteissa, mikäli murskausta suoritetaan kiinteistöillä yhtäaikaaisesti. Melumittaus tulee suorittaa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Toiminnanharjoittajien on helppoa arvioida ympäristönäytteenottajien tasoa heidän sertifiointinsa perusteella. Suomen ympäristökeskus koordinoi sertifiointia ja ylläpitää listaa sertifioiduista näytteenottajista (<https://www.syke.fi/sertifiointi>). Jos sertifiointia ei ole mahdollista saada, niin on suositeltavaa, että mittaja olisi suorittanut hyväksytysti Certi-elimien hyväksymän näyttökokeen ja tentin. Mikäli mittaja ei ole suorittanut Syke:n hyväksymää koulutusta, niin vähimmäisvaatimuksena on noudattaa tarkasti ympäristöministeriön ohjetta 1/1995 Ympäristömelun mittaaminen (<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10138/42692>). Mikäli viereisellä kiinteistöillä harjoitetaan ympäristöpäätöksen mukaista toimintaa, melumittaus tulee suorittaa niin, että molemmilla kiinteistöillä murskaustoiminta on yhtäaikaaisesti käynnissä. Melumittauksista on laadittava erillinen melumittaussuunnitelma, joka lähetetään kaupungin valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi. Melumittauksen tulos tulee toimittaa Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tiedoksi Lapin ELY-keskukselle. Valvova viranomainen voi edellyttää melumittauksen uusimista toiminnan aikana, mikäli on syytä epäillä, että melutason ohjearvot häiriöille alttiissa kohteissa ylittyvät. Valvova viranomainen voi edellyttää toimenpiteisiin ryhtymistä, jos toimenpiderajat ylittyvät häiriintyvissä kohteissa.
23. Räjätysten aiheuttama tärinä ei saa aiheuttaa ympäristön rakennusta ja rakennelmien vaurioitumista. Toimija on velvollinen korvaamaan tärinästä lähialueen rakennuksille mahdollisesti aiheutuvat vauriot. Valvova viranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toimijaa teettämään lisää tärinämittauksia lähialueen kohteissa. Räjätysajankohdissa on huomioitava viereisen kiinteistön (RN:o 320-408-7-6) voimassa oleva ympäristö- ja maa-aineslupa ja sen mukainen toiminta. Toimijan on huolehdittava omassa toiminnassaan siitä, että viereisen kiinteistön louhostoiminta ei lisää räjäytysten aiheuttaman tärinän yhteisvaikutuksia häiriöille alttiissa kohteissa.

24. Tärinämittaus tulee tehdä toiminnan alettua lähimmän asuinrakennuksen pihasta räjäytysten ollessa käynnissä. Mikäli kiinteistöillä (RN:o 320–408–7–6) ja (RN:o 320–408–57–2) tehdään räjäytyksiä samanaikaisesti, on mitattava tärinän yhteisvaikutukset. Mittaustulokset tulee toimittaa Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

25. Polttonesteiden, öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely, mukaan lukien räjähteet, varastointi ja käyttö alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään on estetty. Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Alueella työskennellessä on öljytuotteiden käsittelyssä noudatettava erityistä varovaisuutta.
26. Polttoaine- ja muiden kemikaalisäiliöiden tulee olla kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on sijoitettava tiiviisiin suoja-altaisiin. Suoja-altaiden tilavuus tulee olla vähintään yhtä suuri kuin säiliöiden tilavuus. Sadevesien pääsy suoja-altaisiin tulee olla estetty. Mikäli suoja-altaaseen kuitenkin pääsee vettä, tulee se käsitellä sinne kertyvän veden laadun edellyttämällä tavalla. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.
27. Polttonesteiden ja muiden kemikaalien tankkaus- ja täyttöpaikkojen on oltava päällystetty tiiviillä, kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella. Mikäli tiiviin pinnoitteen rakentaminen ei ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista, tulee tankkauspaikalle muutoin järjestää tiivis nesteitä läpäisemätön alusta siten, että mahdolliset nestevuodot saadaan kerättyä talteen, etteivät ne johda ympäristön pilaantumiseen.
28. Alueella saa tehdä työkoneille vain murskaustoiminnan kannalta välttämättömiä huoltotoimenpiteitä. Huolto paikan maa tulee suojata kuten tämän päätöksen edellisessä määräyksessä (määräys 27) on määrätty tankkauspaikasta.
29. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettyinä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Jätteet

30. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.
31. Jätteiden muodostumista on pyrittävä välttämään. Hyödynnettävissä olevat jätteet on lajiteltava ja toimitettava hyötykäyttöön. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alue ja mahdolliset toiminta-alueelta lähialueille päätyneet jätteet tulee siivota kaikista jätteistä aina toimintajakson päättyessä. Kaikki alueella oleva tai tuleva jäte kuljetetaan jätteenkäsittelyasemalle ja muu alueelle kuulumaton maaperää tai pohjavettä pilaava tavara poistetaan alueelta.
32. Vaaralliset jätteet on pidettävä erillään ja sijoitettava omiin säiliöihinsä tai keräysvälineisiin. Vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Vaarallisia jätteitä ei tule varastoida alueella.
33. Vaaralliset jätteet kuten öljyjäte, öljynsuodattimet, trasselit, akut ja paristot on toimitettava hyväksytyyn vaarallisten jätteiden vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Vaaralliset jätteet voidaan toimittaa maa-ainesalueelta yrityksen varikolle odottamaan eteenpäin toimitusta. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava asianmukainen siirtoasiakirja.

Päästöt maaperään, pohjaveteen ja pintavesiin

34. Ympäristönsuojelulain mukainen pohjaveden pilaamiskielto (YSL 17 §) on ehdoton. Sen mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että siitä aiheutuu tai voi aiheutua vaaraa pohjaveden laadulle.
35. Toiminnassa tulee huolehtia siitä, ettei maaperään ja pohjaveteen pääse polttoainepäästöjä tai muita päästöjä. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja on vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.
36. Luonnontilaisen lähteen vaarantaminen on vesilain 2 luvun 11 §:n mukaan kielletty. Toiminnassa tulee huolehtia siitä, ettei kiintoainesta pääse valumisvesien mukana läheisiin vesistöihin ja ettei lähialueiden lähteiden vedenlaatu vaarannu. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Lähteiden vedenpinnassa ei saa tapahtua muutoksia. Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia Myllylammen tilaan. Lähteiden tarkkailusta määrätään tarkemmin lupamääräyksessä 53 ja 54.

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

37. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien, pohjavesien tai kaivojen pilaantumista. Pohjavesien tarkkailusta määrätään tarkemmin lupamääräyksissä 46 ja 47. Pintavesien tarkkailusta määrätään tarkemmin lupamääräyksissä 48–51.
38. Louhinta-alueen pintavesien purkusuuntaan on rakennettava selvityksen (FCG 1.6.2017) mukainen selkeytysallas. Altaan mitoitus suunnitelma on toimitettava ennen toiminnan aloittamista Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Louhinta-alueelta tulevat valumavedet tulee selkeyttää selkeytysaltaassa ennen maastoon johtamista. Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että vedet voidaan johtaa selkeytysaltaaseen keskitetysti. Selkeytysallas on tyhjennettävä lietteestä riittävän usein. Kiintoaineksen kulkeutuminen vesistöön on estettävä. Alueen ulkopuolella muodostuvat valumavedet tulee ohjata pois alueelta hallitusti. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa viereisillä tiloilla tai alapuolisessa ympäristössä. Hakija on tarvittaessa velvollinen kunnostamaan ympäristöä, mikäli vesien johtaminen on aiheuttanut haittaa ympäristössä.
39. Mikäli louhoksen toiminnan aikana tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poispumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³/vrk tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, tulee luvanhaltijan selvittää vesilain (587/2011) mukaisen luvan tarve.
40. Toiminnassa muodostuvat talousjätevedet tulee käsitellä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Mikäli käytössä on vesikäymälä, tulee käymäläjätevedet kerätä umpisäiliöön ja toimittaa asianmukaiseen vastaanotto-paikkaan.

Tarkkailu ja raportointi

Toiminnan tarkkailu

41. Toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä ja niihin liittyvää toiminnan tarkkailua varten on määrättävä näistä tehtävistä vastuussa oleva **ympäristövastaava**, jonka nimi ja yhteystiedot on toimitettava Kemijärven kaupungin

ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli ympäristövastaavan yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava tiedoksi edellä mainitulle viranomaiselle.

42. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki tämän luvan mukaiseen toimintaan osallistuvat henkilöt, kuten aliurakoitsijat, murskauksen suorittajat sekä ajoneuvojen ja työkoneiden kuljettajat ovat tietoisia annetuista lupaehdoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
43. Luvan saajan on toimitettava **vuosittain maaliskuun loppuun mennessä** Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle edellistä toimintavuotta koskeva raportti. Raportista tulee käydä ilmi louhinta-ajat, murskauslaitoksen toiminta-ajat, tuotantotiedot, käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot sekä tiedot toiminnasta muodostuneista jätteistä ja vaarallisista jätteistä, niiden laadusta, määrästä varastoinnista ja edelleen toimittamisesta. Raportissa on lisäksi esitettävä tiedot ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriö- tai onnettomuustilanteista ja niihin liittyvistä toimenpiteistä.
44. Alueen korkomerkinnät tulee tarkistaa aina ennen aktiivisen toimintajakson aloitusta. Korkojen tarkastukset tulee merkitä työmaapäiväkirjaan.
45. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-ainelain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrä ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Ilmoitus tehdään maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella

Pohjaveden tarkkailu

46. Pohjaveden pinnantason määrittämiseksi alueelle tulee asentaa pohjaveden havaintoputkia. Pohjaveden pinnantaso tulee määrittää alueelle asennetuista pohjaveden havaintoputkista neljä kertaa vuodessa niinä vuosina, jolloin alueelta otetaan maa-aineksia. Pohjaveden pinnan tarkkailutulokset tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle vuosittain sähköisesti. Tarkkailuun käytettävän havaintoputkien tulee sijaita ottamisalueella.
47. Toiminnan vaikutusta **kiinteistöllä 320-408-40-53 sijaitsevan kallioporakaiden veden laatuun** tulee tarkkailla säännöllisesti toiminnan ajan. Kaivon kunto tulee tarkastaa ja veden korkeus mitata ennen toiminnan aloittamista. Kaivosta tulee ottaa vesinäyte ennen toiminnan aloittamista ja sen jälkeen kolmen vuoden välein toiminnan aikana ulkopuolisen sertifioidun näytteenottajan toimesta. Lisäksi näyte tulee ottaa, mikäli kaivon veden laadussa havaitaan aistinvaraisia muutoksia. Näytteenoton yhteydessä tulee mitata kaivon vedenpinta. Näyte tulee tutkituttaa akkreditoidussa laboratorioissa. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat muuttujat: pH, johtokyky, haju, maku, ulkonäkö, arseeni, mangaani, rauta, uraani, fluoridi, kloridi ja öljyhiilivedyt C5-C10. Tulokset tulee toimittaa tiedoksi Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tulosten perusteella valvova viranomainen voi muuttaa näytteenottiheyttä tai analyysivalikoimaa.

Vesien tarkkailu

48. Mikäli alueelle kertyy poispumpattavaa tai poisjohdettavaa pohjavettä, valumatai sulamisvesiä, poistettavien vesien määrää tulee seurata vuosittain toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana. Jokaisesta poispumppauksesta on pidettävä kirjaa, jossa ilmenee poispumpattavan veden määrä ja laatu. Poispumpattavasta vedestä tulee ottaa vesinäyte ulkopuolisen näytteenottajan toimesta. Näyte tulee tutkituttaa akkreditoidussa laboratorioissa. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat muuttujat: sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja öljyhiilivedyt (C10-C40). Tulokset tulee toimittaa tiedoksi Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain. Jos poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³/vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle.

49. Selkeytysaltaaseen johdettavista vesistä on otettava vesinäyte vuosittain ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä ulkopuolisen näytteenottajan toimesta. Näyte tulee tutkituttaa akkreditoitussa laboratoriossa. Vesinäytteestä tulee tutkia seuraavat muuttujat: kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja öljyhiilivedyt (C10-C40). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Tulokset tulee toimittaa tiedoksi Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain. Viranomaisen voi tarvittaessa muuttaa tarkkailumääräyksiä, mikäli tarkkailumääräykset antavat siihen aiheutta, alueelta poistuvien vesien määrä on ennakoitua suurempi tai poistuva vesi saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumista.
50. Toiminta-alueen läheisyydessä sijaitsevien lähteiden 1–6 vedenpinnantasojen tarkkailua tulee jatkaa edellisen ympäristölupapäätöksen mukaisesti lähteiden luonnontilaisuuden varmistamiseksi. Lähteiden vedenpinnantasoja tulee tarkkailla 2 kertaa vuodessa. Tarkkailuajankohdan tulee olla alivirtaaman aikaan kevättalvella ja heinä-elokuussa. Toimijan tulee esittää lupaviranomaiselle lähteiden tarkkailusuunnitelma ja aloittaa tarkkailu ennen toiminnan aloittamista. Mikäli toiminnasta johtuvia muutoksia lähteisiin havaitaan, tulee toimintaa muuttaa siten, että luonnontilaa vaarantavia vaikutuksia lähteille ei synny.
51. Lähde seurantojen tarkkailutulokset tulee toimittaa tiedoksi Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle vuosittain.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

52. Öljyvahinkojen sekä myös muista kemikaaleista aiheutuvien vahinkojen torjuntaan on varauduttava. Onnettomuus- ja häiriötilanteita varten toiminta-alueella on oltava riittävä alkusammutus- ja vuotojen torjuntakalusto. Alueella on oltava käyttövalmiina riittävä määrä imeytysturvetta tai muuta sopivaa imeytysmateriaalia. Laitteiden läheisyydessä on oltava hätäkytkimet sekä ohjeet menettelystä vuoto- ja tulipalotapauksissa.
53. Poikkeuksellisia päästöjä aiheuttavissa häiriötilanteissa sekä muissa vahinkotilanteissa ja onnettomuuksissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi, tilanteen palauttamiseksi ennalleen sekä järjestettävä tarkkailu ja tehtävä tarvittavat toimet vahingon toistumisen estämiseksi.
54. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttoaineet ja muut aineet on sidottava imeytysmateriaalilla ja kerättävä välittömästi talteen. Toimijalla tulee olla etukäteen tiedossa säilytyspaikka öljyiselle tai muutoin pilaantuneelle maa-ainekselle.
55. Mahdollisesta öljyvahingosta tai muusta vahingosta on viipymättä ilmoitettava öljyntorjuntaviranomaiselle (pelastuslaitos) ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
56. Alueen maa-ainesten pilaantuneisuus (esim. polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan alue ja selkeytysallas) tulee selvittää aina tarpeen mukaan, esimerkiksi toiminnan päättyessä. Pilaantuneet maat tulee toimittaa asianmukaiseen käsittelyyn.

Toiminnan lopettaminen ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

57. Toiminnan päätyttyä ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottosuunnitelman mukaisesti. Maisemoinnissa ja jälkihoidon suunnittelussa ohjeena tulee käyttää seuraavaa opasta: (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30). Ottamisalueella ei tule olla jälkihoidon aikana maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon

- toteuttamisen. Alue on siistittävä, alueelta on poistettava koneet ja laitteet, suojarakenteet tulee purkaa ja alue tulee palauttaa metsämaaksi.
58. Alueen maaperän pilaantuneisuus murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-altaissa ja alueilla, joilla on syytä epäillä maaperän pilaantumista öljyhiilivedyillä, tulee selvittää laboratorioanalyysillä. Pilaantuneet maa-ainekset tulee toimittaa sellaiseen käsittely- tai vastaanottoonpaikkaan, jolla on lupa ottaa pilaantuneita maa-aineksia vastaan.
 59. Toiminnan loputtua mahdollinen selkeytysallas tulee tyhjentää lietteestä ja ta-soittaa nykyistä maanpintaa myötäillen. Suljetulta louhosalueelta tulevat sade- ja sulamisvedet tulee imeyttää hallitusti maastoon, niin ettei alueelle toiminnan päätyttyäkään muodostu vesiallasta. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.
 60. Seinämät tulee loiventaa rinteiksi, joiden kaltevuus on 1:3 tai loivempi. Rinteitä loivennettaessa tulee jäljitellä ympäristön kallioiden kaltevuuksia siten, että maisemasta tulee vaihteleva ja polveileva sekä ympäristöönsä sopiva. Muotoilussa tulee välttää suoraa rajapintoja. Louhoksen pohja tulee myös muotoilla esimerkiksi ylijäämämailla kumpareiseksi ja harjanteiseksi niin, että pinnanmuodot vaihtelevat. Louhoksen pohjan muotoilussa tulee ottaa huomioon sade- ja sulamisvesien johtaminen pois alueelta 2–3 promillen kaltevuuksilla.
 61. Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumis-kerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoiille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2–3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos. Maisemoinnissa ja metsittämisessä on huomioitava alueen alkuperäinen ja ympäröivä luonto siten, että luonnonolosuhteet ja pinnanmuodot palautuvat mahdollisimman samankaltaisiksi. Tarpeen mukaan metsittäminen on tehtävä ottosuunnitelman mukaisesti istuttamalla alueelle puuntaimia. Mikäli alueelle tuodaan jälkihoitoa varten maa-aineksia muualta, on siihen aina oltava lupaviranomaisen hyväksyntä. Tuotavien maa-ainesten tulee olla puhtaita, ja niiden alkuperä tulee tarvittaessa pystyä osoittamaan ja varmistamaan näytteenotolla.
 62. Luvan mukaisen toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta lopettamisesta tai toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on hyvissä ajoin kirjallisesti ilmoitettava Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on viranomaisen päätöksellä hyväksytty toinen.
 63. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydetävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista loppu-tarkastusta.

Maksut, vakuus, tarkastusmenettely ja muut määräykset

64. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydetävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelevat toimenpiteet on tehty.
65. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

66. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on asetettava maa-ainelain 12 §:n mukainen vakuus. Vakuuden suuruus on 31 360 euroa. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty, kuitenkin vähintään puolitoista vuotta luvan viimeisen voimassaolopäivän jälkeen, eli 23.10.2036 asti.
67. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa oleva tarkastusmaksu. Tarkastusmaksu on 4 380 euroa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristö- ja maa-aineluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristö- ja maa-aineluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä. Maa-aineluvan valvonnasta peritään vuosittaista valvontamaksua, joka perustuu kulloinkin voimassa olevaan maa-ainestaksaan.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain, maa-ainelain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Lupapäätöksen mukaisesta ottamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu MAL 3 §:n mukaisia seurauksia, jolloin lupa on myönnettävä (MAL 6 §).

Toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveystahtaa (TsL 2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu alueelle, jossa ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa tai toimenpiderajoitusta kaavan laatimiseksi. Toiminnan ei katsota estävän maakuntakaavan toteutumista.

Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, ettei toiminta ole ristiriidassa MAL 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Täytäntöönpanoratkaisun perustelut

Hakija on hakenut lupaa aloittaa ottamistoiminta muutoksenhausta huolimatta. Lupa aloittaa muutoksenhausta huolimatta voidaan maa-aines- ja ympäristönsuojelulain nojalla myöntää perustellusta syystä, mikäli täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi ja jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle ja niiden

haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa (YSL 199 § ja MAL 21 §).

Lainsäädännössä tai säännösten hallituksen esityksissä ei ole määritelty tarkemmin perusteltua syytä. Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaisesti (v)iranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Perustellun syyn sisällöstä ei ole Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöä, joten päätöksen tulee noudattaa viranomaisen aikaisempaa ratkaisulinjaa. Kemijärven kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaisukäytännön perusteella toimijoiden taloudelliset intressit eivät ole maa-aineslain 21.1 §:ssä tarkoittama perusteltu syy, vaan syynä pitää olla laajempi yleinen tarve.

Luvanhakija on esittänyt perusteluksi toiminnan aloittamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta seuraavaa:

Lupaa haetaan maa-ainesten ottamisen ja murskauksen aloittamiselle (jatkamiselle) mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa (MAL 21 §, YSL 199 §). Ottamisalue on kokonaisuudessaan jo aiemmin luvitettua louhinta-alueita ja se on siis jo aiemmassa lupaharkinnassa todettu ottamistoimintaan soveltuvaksi. Aloitustuluvan myöntämiselle ei siten ole esteitä. Toiminnan jatkuminen keskeytyksettä on hakijalle erittäin tärkeää.

Hakemuksessa ei katsota esitetyn laissa tarkoitettua perusteltua syytä, joten perustetta toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei ole.

Vastaus Lapin ELY-keskuksen lausuntoon

Lapin ELY-keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 3, 8–13, 14–16, 18–24, 25–29, 30–33, 35–36, 38–39, 45–48, 50–51, 55, ja 57–63.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Toiminta

Lupamääräykset 1 ja 2:

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Lupa on myönnetty sille määräajalle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt. Valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta säädetään reunaehdot murskaustoiminnalle.

Lupamääräys 3:

Suojaetäisyydestä pohjaveteen ja alueen korkomerkinnoista on määrätty pohjaveden suojelemiseksi ja valvonnan helpottamiseksi.

Lupamääräys 4:

Koska toiminta-aika vaikuttaa melun häiritsevyyteen, on käyttöajoista lupamääräys. Määräys toiminta-ajoista perustuu Valtioneuvoston asetuksen kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Ympäristölupahakemukseen liitetty meluselvitys on tehty olettaen, että toiminta noudattaa asetuksen aikarajoja. Meluselvityksen perusteella asetuksen mukaisten aikarajoitusten noudattaminen on edellytyksenä sille, ettei toiminnasta aiheudu Valtioneuvoston periaatepäätöksen (Vnp 993/1992) mukaisten melun ohjearvotasojen ylityksiä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Lupamääräys 5:

Määräys on annettu ympäristön suojelemiseksi ja valvontaa varten.

Lupamääräys 6:

Alueen maisemoinnista ja pintamaiden varastoinnista on annettu mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi. Määräys perustuu ympäristöministeriön oppaaseen (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30).

Lupamääräys 7:

Määrätyt suojaetäisyydet perustuvat ympäristöministeriön oppaaseen (Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30).

Turvallisuus**Lupamääräykset 8–13:**

Toiminnan turvallisuuden varmistamiseksi on annettu erillisiä määräyksiä. Ulkopuolisten pääsyn estäminen alueelle vähentää häiriö- ja poikkeustilanteiden riskiä. Määräyksissä on huomioitu Koillis-Lapin Sähkö Oy:n lausunnossa esitetyt voimajohtoon liittyvät turvallisuusnäkökohdat.

Päästöt ilmaan**Lupamääräykset 14–17:**

Määräys on annettu ilmaan joutuvien päästöjen ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 4 §:ään. Ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi on huolehdittava siitä, että murskauksesta ja työmaaliikenteestä aiheutuvat pölypäästöt pidetään mahdollisimman pieninä. Määräyksillä toiminnan tarkkailusta ja kohduttoman pölyn leviämisen estämisestä ehkäistään terveys- ja ympäristöhaittoja.

Melu ja värinä**Lupamääräykset 18–22:**

Määräys on annettu toiminnan meluvaikutusten ehkäisemiseksi ja se perustuu kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 6 ja 7 §:iin. Murskaimen ja varastokasojen sijoittelulla ja koneiden ja laitteiden kunnossapidolla on merkittävä vaikutus melutasoon lähimmissä melulle alttiissa kohteissa. Luvassa ei sallita alueella toimimista yöaikaan (22.00–6.00) lukuun ottamatta kuormausta ja kuljetusta, joka on sallittu arkisin myös klo 6.00–7.00 ja 22.00–23.00. Melumallinnuksen (22.3.2023) perusteella on tarpeen rakentaa mallinnuksen mukainen meluvalli, jotta melun ohjearvot eivät ylittyisi lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Vallin tarkemmat suunnitelmat ovat sellaisia teknisiä selvityksiä, jotka voidaan toimittaa lupapäätöksen antamisen jälkeen. Koska melumallinnuksessa ei ole huomioitu viereisen kiinteistön maa-aines- ja ympäristölupapäätöksen mukaisia meluvaikutuksia, eikä kahden kiinteistön toimintojen yhteisvaikutuksia melumallinnuksessa ole huomioitu, on syytä varmistaa mittauksella, ettei melun ohjearvot ylity lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

Lupamääräys 23–24:

Toiminnasta ei saa aiheutua vahinkoa tai haittaa omaisuudelle taikka sen käytölle. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että toiminnasta ei lupamääräysten mukaan

toimittaessa aiheudu kohtuutonta rasitusta naapureille tai muuta luvan myöntämisen esteenä olevaa laissa kiellettyä seurausta. Tärinämittauksen teettämismahdollisuus tarvittaessa perustuu ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaiseen toiminnanharjoittajan velvollisuuteen olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Ennen toiminnan alkamista tehty kartoitus 1 km säteellä toiminta-alueesta sijaitsevien asuinrakennusten perustusten kunnosta (FCG 14.7.2917) toimii mahdollisissa vaurioepäilytapauksissa hyvänä vertailukohtana. Maa-aineslain 9 §:n mukaan toimija on korvausvelvollinen, mikäli toiminnasta aiheutuu vähäistä suurempaa vahinkoa tai haittaa lähialueen kiinteistön omistajille. Ympäristölain nojalla tapahtuvassa toiminnassa syntyvään vahinkoon sovelletaan myös ympäristövahinkolakia (737/1994).

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi, koneiden huolto

Lupamääräykset 25–29:

Maaperän ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä alueella varastoitavista ja käsiteltävistä öljyistä ja kemikaaleista, varastointiin käytettävien alueiden rakenteista sekä työkoneiden huollosta. Määräyksen perustuvat ympäristönsuojelulakiin ja kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 9 §:ään. Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Ympäristönsuojelulain 19 §:n mukaan kemikaalia ei luvanvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Jätteet

Lupamääräykset 30–33:

Jätelain mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestystä (JL 8 §). Jätteitä ei saa käsitellä hallitsemattomasti (JL 13 §). Määräyksillä varmistetaan, että jätteet eivät aiheuta maaperän tai vesien pilaantumista tai ympäristö- ja terveyshaittaa. Määräyksillä varmistetaan, että vaarallisten jätteiden merkinnot ovat asianmukaisia ja että vaaralliset jätteet toimitetaan asianmukaiseen käsittelypaikkaan (JL 15 §, JL 16 §, JL 17 §)

Päästöt maaperään, pohjaveteen ja pintavesiin

Lupamääräykset 34–36:

Maaperän, pohjaveden ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä vesien johtamisesta ja valumavesien käsittelystä, sekä kielletty polttoaineiden ja kemikaalien säilyttäminen alueella. (YSL 6 §, 7 §, 52 § ja YSA 16 §)

Sulamis- ja valumavesien ja jätevesien käsittely

Lupamääräykset 37–40:

Määräykset on annettu sulamis- ja valumavesien ja jätevesien asianmukaisen käsittelyn varmistamiseksi. Määräykset perustuvat kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010) 10 §:ään ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 155 ja 156 §:iin. Jäteveden käsittelyjärjestelmän tulee soveltua käyttökohteeseen. Ottaen huomioon talousjätevesien käsittelyjärjestelmien toteutusvaihtoehdot kallioalueella, on ollut tarpeen määrätä mahdollisten käymäläjätevesien johtamisesta umpisäiliöön.

Louhimoiden melu-, pöly-, värinä- ja pinta- ja pohjavesivaikutusten arviointia ja mittamista on käsitelty yksityiskohtaisemmin ”Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa”-julkaisussa (Suomen ympäristö 5/2014). Julkaisun mukaan (sivu 44) hulevesiä voidaan ennen ympäristöön johtamista säännöstellä ja käsitellä viivästys- ja laskeutusaltaissa, joissa kiintoaine ja siihen sitoutuneet ravinteet laskeutuvat altaiden pohjille ja purku-uomien virtaamat tasaantuvat. Muuta ympäristöä korkeammalla ottoalueella pintavalunta jää usein niin pieneksi, ettei laskeutusaltaan käyttö ole perusteltua. Laskeutusallas määrätään rakennettavaksi ympäristön pinnantason ja suunnitellun ottotason perusteella. Arvion mukaan on todennäköistä, että louhostoiminnan edetessä hulevesiä kerääntyy ottoalueelle, sillä suunniteltu ottotaso ei ole merkittävästi ympäristöä korkeammalla.

Tarkkailu ja raportointi

Lupamääräykset 41–51:

Ympäristöluvassa on ympäristönsuojelulain 46 §:n mukaan annettava tarpeelliset tarkkailumääräykset. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. Tarkkailumääräykset perustuvat osin toimijan tekemiin ehdotuksiin tarkkailun toteuttamiseksi. Myös ELY-keskuksen näkemys tarkkailun toteuttamisesta on huomioitu määräyksiä annettaessa. Lähimmän kiinteistön kaivon tarkkailuvelvollisuus on määrätty, jotta toiminnan mahdollinen vaikutus kaivon kuntoon ja kaivon veden laatuun voidaan selvittää. Toiminnasta ei saa aiheutua kaivojen pilaantumista (VnA 800/2010 10.2 §). Kallioporakaivon näytteenottotiheyttä ei ole nähty tarpeelliseksi määrittää tavanomaista yksityiskaivon suositeltua näytteenottotiheyttä (kolmen vuoden välein) tiheämmäksi, sillä tiheämmälle näytteenottotiheydelle ei ole erityisiä perusteita. Esimerkiksi kloridista ja öljyhiilivedyistä aiheutuvat muutokset kaivoveden laadussa ovat myös aistinvaraisesti havaittavissa ja siksi näytteenottoa edellytetään mahdollisten veden aistinvaraisten muutosten yhteydessä. Maa-ainesten ottamista koskeva ilmoitusvelvollisuus perustuu maa-aineslain 23 a §:ään.

Hakija esittää, että lähteiden 1–4 tarkkailusta luovutaan, koska lähteet sijaitsevat hyvin kaukana ottoalueesta. ELY-keskus on edellisen ympäristölupapäätöksen yhteydessä lausunut (2.10.2017), että lähteiden 1–6 luonnontilaisuus on varmistettava koko toimintakauden aikana. ELY-keskus (LAPELY/5074/2023) on lausunut lisäksi uuden lupahakemuksen yhteydessä, että tarkkailuvelvoitteen tulee sisältää mm. lähteiden luonnontilan säilymisen tarkkailua. Kaukana olevien lähteiden vedenpinnan tarkkailu tehdään lähteiden luonnontilan varmistamiseksi. Lähteet 1, 2 ja 6 sijaitsevat Kostamon valuma-alueella, lähteet 3–5 sijaitsevat Kotajärven valuma-alueella. ELY-keskus on lausunut edellisen ympäristölupapäätöksen yhteydessä, että lähdekasvillisuutta ei tarvitse tarkkailla, koska riittävä ja asianmukaisesti ajoitettu lähteiden vedenpinnan tarkkailu antaa riittävän tiedon lähteiden antoisuudesta ja luonnontilan säilymisestä myös lähteisyyttä indikoivien sammalien ja muiden lähteillä esiintyvien sammalien osalta.

Edellisen ympäristö- ja maa-ainesluvan mukaisella ottoalueella on ollut ottotoimintaa vuosina 2019, jolloin alueelta on otettu kalliokiviainesta 16 137 k-m³ ja 2023, jolloin ottomäärä on ollut 46 339 k-m³. Lähteiden vedenpinnan ja laadun seuranta on tehty vuosina 2018–2019, 2020 ja 2023. Lähteiden vedenpinnan tasossa ja luonnontilassa ei ole tapahtunut muutoksia tarkkailutulosten perusteella. Tarkkailutuloksia ei ole tähän mennessä kertynyt riittävästi, jotta sen perusteella voitaisiin arvioida tilannetta uudelleen. Myöskään maa-ainesten ottotoimintaa ei ole ollut alueella kuin kahtena vuonna, jolloin ottotoiminnan todellisia vaikutuksia lähteiden luonnontilaan on näiden tietojen pohjalta vaikea arvioida. Lähteiden luonnontilan varmistamiseksi lähteiden 1–6 vedenpinnan tarkkailun jatkaminen on perusteltua.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

Lupamääräykset 52–56:

Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedon- saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viran- omaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdis- tamisvelvollisuus, pilaantuneisuuden selvittämisen velvollisuus ja ilmoittamisvelvollisuus mahdollisesta pilaantumisesta perustuvat ympäristönsuojelulain (527/2014) 133–135 §:iin.

Toiminnan lopettaminen ja alueen jälkihoitoa koskevat määräykset

Lupamääräykset 57–63

Toiminnan lopettamista koskevat määräykset on annettu sen varmistamiseksi, että toi- minnan loputtua toiminta-alue saatetaan asianmukaiseen kuntoon. Määräyksissä on huomioitu ELY-keskuksen näkemykset alueen jälkihoidon toteuttamisesta.

Ympäristönsuojelulain 170 §:n mukaan luvanhaltijan on viipymättä ilmoitettava valvon- taviranomaiselle toiminnan pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan lopettamisesta ja toimintaa koskevista muista muutoksista ja tapahtumista, joilla voi olla vaikutuksia ympäristön pilaantumiseen tai luvan noudattamiseen. Luvanhaltijan vaihtuessa luvan uuden haltijan on ilmoitettava vaihtumisesta.

Maksut, vakuus, tarkastusmenettely ja muut määräykset

Lupamääräys 64:

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 65:

Määräys on annettu toiminnasta aiheutuvien haitallisten ympäristövaikutusten vähen- tämiseksi.

Lupamääräys 66:

Maa-aineslain mukaisesti vakuus asetetaan lupamääräysten suorittamiseksi ja mah- dollisten lupapäätöksen kumoamisesta tai luvan muuttamisesta aiheutuvien haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi (MAL 12 § ja 21 §). Ympäristönsuojelulain mukaisesti vakuus asetetaan ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen ku- moamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle (YSL 199 §). Vaadittu vakuus toimii sekä MAL 12 §:n, MAL 21 §:n että YSL 199 §:n mukaisena vakuutena ja se palautetaan vasta kun toiminnan päättymisen jälkeen alue on hyväksytysti lopputarkastettu. Vakuu- den suuruuden määrittelyssä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla: Otettava maa-ainesmäärä x 0,035 euroa/m³ + ottoalu- een pinta-ala x 0,22 euroa/m² + louhit-tavien/luiskattavien reuna-alueiden pinta-ala x 0,88 euroa/m². Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä.

Lupamääräys 67:

Määräys koskee kunnan ympäristönsuojeluviran-omaisen tekemää valvontaa ja sen maksullisuutta, joka perustuu maa-aines ja ympäristönsuojelulainsäädäntöön (MAL 23 §, MAA 7.2 §, YSL 168.2 § ja YSL 205 §).

Lupamääräys perustuu maa-aineslain 23 §:ään. Maksua määrättäessä sovelletaan voimassa olevaa taksaa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti Maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 280 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikötilavuutta kohti 0,017 euroa (kun ottomäärä on ≤ 50 000 m³, yli menevästä osuudesta vähennetään 50 %). Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen, kunnallisesta ilmoituksesta 90 euroa. Lisäksi maksuun lisätään ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan mukainen asian käsittely taksa 1800 euroa, josta vähennetään 50 % maa-aines- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelyn johdosta, jolloin siitä jäljelle jää 900 euroa.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen ja se on lupahakemuksen mukaisesti voimassa kymmenen vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toiminnalle haettava uusi ympäristö- ja maa-aineslupa.

Luvan muuttamisen tarve arvioidaan luvan säännöllisen valvonnan yhteydessä.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain ja jätelain nojalla jo myönnettyjen luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Lait ja asetukset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8 §, 11–12 §, 14–17 §, 19–20 §, 22 §, 27 §, 39–40 §, 42–44 §, 46 §, 48–49 §, 52–53 §, 58–62 §, 64–66 §, 70 §, 83–87 §, 94 §, 133–135 §, 155–156§, 168 §, 170§, 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2–4 §, 6 §, 11–15 §

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 4 a, 5–6, 9–13 a, 21 §, 23, 23 a §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6–9 §,

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 4 §

Jätelaki (646/2011) 8 §, 13 §, 15–17 §, 19–20 §, 72 §, 118–121 §

Jäteasetus (179/2012) 4 §, 7–9 §, 20 §, 24 §

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Terveystensuojelulaki (763/1994) 1.2 §

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010), (muutos 314/2017) 3–13 §

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §, 3 §

Ilmansuojeluasetus (79/2017) 4 §

Lisäksi on sovellettu seuraavia oppaita:

Maa-ainesten ottaminen -Opas ainesten kestäväään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisu 2023:30

”Parhaat ympäristökäytännöt (BEP) luonnonkivituotannossa”-julkaisussa, Suomen ympäristö, Ympäristöministeriö 5/2014.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 4 380 € (ei arvonlisäveroa)

Maksu perustuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksaan (Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta 25.1.2024 § 8).

Taksan kohdat:

- Maa-ainestaksa: kohdat 2.1, 2.5 ja 9.3.
- Ympäristönsuojelutaksa: Lupien ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut 3 § kohta 3.1, sekä liitteen 1 laitosluettelossa kohta: kiinteä tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, asfalttiasema tai kalkkikiven jauhatus.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan hakemuksen tiedottamisen yhteydessä kuulluille naapureille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Kemijärven kaupungin ilmoitustaululla ja ympäristöterveydenhuollon internetsivuilla https://www.kemijarvi.fi/fi/asukkaalle/ymparistoterveydenhuolto/nahtavilla_olevat_asiakirjat/. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Koti-Lappi lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

LIITTEET

Vakuuksien käsittelyn periaatteet
Valitusosoitus

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI

Ympäristöterveyslautakunta 25.1.2024 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallisin ja suositeltavin vakuuden muoto
- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa
- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Valitusaika on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisäännistä. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Viimeinen muutoksenhakupäivä on 31.5.2024.

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttilaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen:

PL 204, 65101 Vaasa

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virka-kirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Valituskirjelmän voi lähettää myös sähköisesti osoitteeseen:

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 260 €. Tuomioistuimien maksulaisissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Ympäristönsuojelusihteerin puhelin: 040 520 3162

Sähköposti: ymparistonsuojelu@kemijarvi.fi